

**Deelgemeente
Kralingen-Crooswijk**

Gemeente Rotterdam
Stadsontwikkeling

Voorzieningenplan deelgemeente Kralingen-Crooswijk

deelgemeente Kralingen-Crooswijk

en

**Gemeente Rotterdam / Stadsontwikkeling / Maatschappelijk
Vastgoed**

concept: 7 oktober 2011

LEESWIJZER

Dit plan gaat over vraag en aanbod van maatschappelijke voorzieningen op het gebied van onderwijs, sport en recreatie, kunst en cultuur, welzijn en zorg in de gemeente Rotterdam, deelgemeente Kralingen-Crooswijk. Onder regie van Stadsontwikkeling (voorheen OBR Vastgoed, Maatschappelijk Vastgoed), is er in 2011 door diensten (JOS, SenR, Bibliotheek Rotterdam, GGD, Stadsontwikkeling (SO), dKC) en deelgemeente aan geschreven. De aanpak is beschreven in de *Procesaanpak Voorzieningenplannen 2010*.

De doelen van het voorzieningenplan zijn in de inleiding verwoord.

Hoofdstuk 2 bevat de belangrijkste conclusies uit het gehele plan en kan als een soort managementsamenvatting gelezen worden. Daar wordt tevens de strategie van het plan weergegeven alsmede de relatie met de gebiedsprogramma's. Ook wordt de rolverdeling (wie heeft welke rol bij de uitvoering van het plan?) verduidelijkt.

In deel A wordt het sociale beleid van de stad en de deelgemeente verwoord. Genoemd zijn die onderdelen uit het collegewerkprogramma, het bestuursakkoord, het werkprogramma van het deelgemeentebestuur, de gebiedsvisies van de deelgemeente, etc., die direct raken aan het voorzieningenaanbod in de stad.

Deel B geeft het wijkoverstijgende voorzieningenaanbod in de stad weer op genoemde gebieden van onderwijs, sport en recreatie, kunst en cultuur, welzijn en zorg. In de eerste plaats zijn de voorzieningen genoemd die een wijkoverstijgend karakter hebben (voortgezet onderwijs, zwembaden, maatschappelijke opvang, e.d.), in de tweede plaats (Deel C) worden de voorzieningen genoemd die een wijkgebonden karakter hebben (primair onderwijs, speeltuinen, kinderopvang, e.d.).

Niet alleen wordt het aanbod vermeld, indien er bijzondere zaken spelen met betrekking tot bepaalde voorzieningen, dan worden die ook genoemd. In hoofdstuk 16 wordt de leegstand in de maatschappelijke vastgoedportefeuille van de stad weergegeven.

Bijlage I bevat de geraadpleegde bronnen. In bijlage II wordt het sociale beleid van met name de Rotterdamse diensten genoemd.

In 2010/2011 heeft Ieke Frankenmolen, stedenbouwkundig management, in opdracht van de diensten SenR en JOS een analyse gemaakt van de maatschappelijke en commerciële voorzieningen in de deelgemeente Kralingen-Crooswijk. Haar onderzoek richtte zich met name op de verdienmogelijkheden in de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Zij doet in haar rapport een groot aantal aanbevelingen om de (vastgoed)inkomsten voor de gemeente te vergroten, door huren te verhogen of gebouwen af te stoten of functies samen te voegen. De bevindingen uit het rapport zijn zoveel mogelijk meegenomen in de dit voorzieningenplan.

INHOUDSOPGAVE

Leeswijzer	2
Inhoudsopgave	3
1. Inleiding	5
2. Organisatie en uitvoering	7
2.1 Inleiding	7
2.2 Relatie met Gebiedsprogramma's	7
2.3 De uitvoering	7
2.4 Samenstelling en werkwijze van het Uitvoeringsteam MVG	8
2.5 Rollen en verantwoordelijkheden van de kernteamleden	9
2.6 Het adviesteam	10
2.7 Eindverantwoordelijkheid voor het totale proces	10
2.8 De Uitvoeringsagenda	11
 DEEL A: Sociaal Beleid	 17
3. Gemeentelijk sociaal beleid	17
3.1 Inleiding	17
3.2 Gemeentelijk coalitieakkoord 2010-2014	17
3.3 Het collegewerkprogramma 2010-2014	18
3.4 Het Bestuursakkoord tussen college en deelgemeente	20
4. Deelgemeentelijk beleid	21
4.1 Het Coalitieakkoord 2010-2014	21
4.2 Deelgemeentelijk Accommodatiebeleid	22
4.3 De gebiedsvisies (2010-2014) van de deelgemeente	23
4.4 De gebiedsafspraken met corporaties	27
 DEEL B: Het wijkoverstijgende voorzieningenaanbod	 28
5. Het voorzieningenaanbod: wijkoverstijgend	28
5.1 (Speciaal) Voortgezet onderwijs en Speciaal Onderwijs	28
5.2 Ontwikkelingen en bijzonderheden Voortgezet Onderwijs	29
5.3 Ontwikkelingen en bijzonderheden Speciaal Onderwijs	30
6. Sport en Recreatie	31
6.1 Het wijkoverstijgende aanbod op het gebied van Sport en Recreatie	31
6.2 Ontwikkelingen en bijzonderheden op het gebied van Sport en Recreatie	33
7. Kunst en Cultuur	34
7.1 Door de gemeente gesubsidieerde instellingen	34
7.2 Bijzonderheden op het gebied van Kunst en Cultuur	34

8.	Bibliotheekfilialen	35
8.1	Bijzonderheden m.b.t. bibliotheekfilialen	35
9.	Vraagwijzer	36
9.1	Bijzonderheden m.b.t. Vraagwijzer	36
10.	Maatschappelijke Opvang	37
10.1	Aanbod van maatschappelijke opvang	37
10.2	Bijzonderheden m.b.t. maatschappelijke opvang	37
10.3	Overige opvangvoorzieningen	38
11.	Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)	39
11.1	Bijzonderheid m.b.t. CJG	39
	DEEL C: Het wijkgebonden voorzieningenaanbod	40
12.	Het aanbod: wijkgebonden voorzieningen	40
12.1	Aanbod van primair onderwijs	40
12.2	Bijzonderheden primair onderwijs	41
13.	Sport en Recreatie	43
13.1	Gymzalen	43
13.2	Bijzonderheden gymzalen	44
13.3	Speeltuinen	45
13.4	Bijzonderheden speeltuinen	45
13.5	Openbare trapvelden	46
13.6	Bijzonderheden openbare trapvelden	46
14.	Welzijn	47
14.1	Accommodaties van st. Dock en SBKZ	47
14.2	Overige (welzijns)accommodaties	48
14.3	Bijzonderheden m.b.t. welzijnsaccommodaties	48
15.	Peuterspeelzalen	50
15.1	Bijzonderheden peuterspeelzalen	50
16.	Leegstand in de gemeentelijke maatschappelijke Vastgoedportefeuille	51
	BIJLAGE I: Geraadpleegde bronnen	52
	BIJLAGE II: Verzameld relevant sociaal beleid van de gemeente	53

1. INLEIDING

Stadsontwikkeling (voorheen OBR Vastgoed) stelde in 2009 vast dat het gewenst was om voor alle deelgemeenten van Rotterdam voorzieningenplannen op te stellen. Deze conclusie was een logisch gevolg van de oprichting van de Centrale Vastgoedorganisatie. In 2009 is al het gemeentelijke vastgoed door de diensten van het concern Rotterdam overgedragen aan Stadsontwikkeling. Stadsontwikkeling is de partij die het vastgoed van de gemeente beheert, exploiteert, onderhoudt en verhuurt. Ook is zij de enige partij in de gemeente die vastgoed op de markt mag inhuren. De Rotterdamse diensten binnen het concern Rotterdam huren hun huisvesting vervolgens van Stadsontwikkeling. Een dienst als SenR huurt niet alleen een groot aantal objecten (de zogenaamde indirecte SenR-portefeuille), maar verhuurt ruimtes in deze objecten door aan andere partijen, bijvoorbeeld aan de Welzijnsorganisaties in een wijkgebouw. Afspraken tussen de gemeentelijke diensten en Stadsontwikkeling zijn vastgelegd in de *Kaderafspraken* uit 2007. Het gemeentelijke vastgoedbeleid is neergelegd in het MPRV, het Meerjaren Perspectief Rotterdams Vastgoed, in 2008 door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld.

Vanaf 2009 is de verantwoordelijkheid voor het beheer en de exploitatie van de gemeentelijke vastgoedobjecten dus niet langer verspreid over een groot aantal diensten en deelgemeenten, maar in één hand gelegd. Dat heeft tot gevolg dat er veel beter dan voorheen op de totale portefeuille gestuurd kan worden en er een strategie met betrekking tot vraag naar en aanbod van vastgoed ontworpen kan worden. Een middel om mee te kunnen sturen is het voorzieningenplan.

In een voorzieningenplan wordt per deelgemeente het realiseerbare aanbod aan voorzieningen op het gebied van cultuur, onderwijs, sport, welzijn en zorg beschreven in termen van omvang, kwaliteit, spreiding en clustering en wordt aangegeven welke kansrijke mogelijkheden er bestaan om vraag en aanbod naar en van voorzieningen optimaal op elkaar aan te sluiten. Het voorzieningenplan is het kader aan de hand waarvan (vastgoed)budgetten gericht kunnen worden ingezet en afgewogen investeringsbeslissingen kunnen worden genomen. Een voorzieningenplan heeft aspecten van een accommodatieplan, omdat voorzieningen in de regel worden aangeboden in accommodaties, maar de nadruk ligt daar niet op. De nadruk ligt op de optimale afstemming van de vraag naar voorzieningen op het aanbod ervan. De accommodaties dienen ondersteunend te zijn aan het sociale beleid van de gemeente en de deelgemeenten.

Een voorzieningenplan heeft o.a. ten doel:

- het beter en vroegtijdiger op elkaar afstemmen van plannen van de sociale sector en ruimtelijke sector (sociale en fysieke diensten) voor zover die plannen gevolgen hebben voor de inzet van accommodaties
- het beter kunnen prioriteren van investeringsaanvragen m.b.t. vastgoed
- katalysator voor verbetering van het accommodatiebeleid en vastgoedbeheer
- het verkrijgen van inzicht in mogelijke inverteerthefften in de vastgoedportefeuille
- door betere benutting (w.o. afstoting en clustering) van de accommodaties (financiële) ruimte creëren voor nieuwe vastgoedontwikkelingen
- het versterken van de regiefunctie en samenhang voor de centrale stad en deelgemeenten

Doelstelling van het voorzieningenplan is om, op basis van een functioneler en beter op de behoeften afgestemd aanbod van voorzieningen (waarbij de grenzen tussen de gemeentelijke diensten worden doorbroken), te komen tot inzicht in de noodzakelijke transformaties

(bijvoorbeeld verhuizing, samenvoegen, herontwikkeling, etc.) en vastgoedontwikkelingen (nieuwbouw). Dit kan leiden tot kostenreductie en minder leegstand, maar vooral tot een betere aansluiting van het voorzieningenaanbod op de vraag naar voorzieningen. Doelstelling kan ook zijn om de kwaliteit van een voorziening te verhogen. Vastgoedontwikkelingen worden proactief in kaart gebracht en zullen zich, als gevolg van een goed werkend voorzieningenplan, steeds minder op ad-hoc-basis voordoen.

Dit plan behandelt een zo breed mogelijk aanbod van maatschappelijke voorzieningen in de stad. De aandacht is vooral gericht op onderwijs, sport, welzijn, zorg en cultuur. Dit zijn de beleidsvelden die voor een belangrijk deel bekostigd worden door het stadsbestuur (deelgemeente en stad). "Onderwijs" wordt grotendeels buiten de deelgemeenten om gefinancierd, maar is zo'n belangrijke voorziening dat het niet kon ontbreken in dit plan. Vanzelfsprekend is de gemeente niet de enige partij die maatschappelijke voorzieningen in eigendom of beheer heeft. Belangrijke voorzieningen op het gebied van zorg en welzijn zijn de verantwoordelijkheid van zorgaanbieders (Laurens, Humanitas, De Stroom), corporaties en gesubsidieerde welzijnsorganisaties. Deze voorzieningen zijn zoveel mogelijk meegenomen in dit voorzieningenplan.

Belangrijk is in het oog houden dat de in dit plan genoemde voorzieningen in de meeste gevallen ofwel in eigendom van de gemeente zijn dan wel in gebruik zijn bij door de (deel) gemeente gesubsidieerde instellingen (welzijnsorganisaties). Er zal de komende jaren naar gestreefd worden om, bij de actualisatie van dit plan, voorzieningen die in handen van derden zijn (corporaties, zorgaanbieders) een plek te geven in dit plan. Het is de bedoeling van de gemeente om van de mogelijkheden die ook deze voorzieningen bieden beter gebruik te maken.

Met de uitvoering van de eind 2010/begin 2011 gesloten bestuursakkoorden tussen stad en deelgemeenten is, voor zover er een verband is met het voorzieningenaanbod, rekening gehouden.

Voor de gemeente Rotterdam is het voorzieningenplan in deze vorm een nieuw verschijnsel. Met zowel de opstelling als de uitvoering is nog geen ervaring opgedaan. Het is een eerste aanzet die in de komende jaren verder ontwikkeld moet worden. Het geeft een slinger aan verdere gedachtevorming en beleidsontwikkeling. Het is zaak om het plan zeker elke twee jaar volledig te herzien, te actualiseren en te verfijnen.

Het plan is in eerste instantie vastgesteld door de deelgemeente. De deelgemeente kan die acties uitvoeren welke tot haar takenpakket behoren en waarvoor zij bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid draagt. Het college stelt de voorzieningenplannen van alle veertien Rotterdamse deelgemeenten op hetzelfde moment vast, in 2012, nadat de deelgemeenten tot vaststelling zijn overgegaan.

2. Organisatie en Uitvoering

2.1 Inleiding

In dit deel van het Voorzieningenplan vindt u de agenda 2011-2014 voor de ontwikkeling en het beheer van het Maatschappelijk Vastgoed in de deelgemeente Kralingen-Crooswijk. Deze agenda vormt een integraal onderdeel van het Voorzieningenplan Maatschappelijk Vastgoed en bevat de acties die in deze bestuursperiode in het kader van een kostenefficiënt en effectief beheer van het maatschappelijk vastgoed zullen worden ondernomen.

De agenda is tot stand gekomen in nauw overleg tussen de deelgemeente Kralingen-Crooswijk, Stadsontwikkeling en de sociale diensten van de gemeente Rotterdam (JOS, SenR, dKC, Bibliotheek Rotterdam, GGD). De regie over het totstandkomingsproces berustte bij Stadsontwikkeling. De agenda wordt geaccordeerd door het deelgemeentebestuur en vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders en vormt daarmee het kader voor de uitvoering, die geschiedt onder regie van de deelgemeente Kralingen-Crooswijk.

2.2 Relatie met gebiedsprogramma's

Vanaf 2010 worden er voor alle deelgemeenten *gebiedsprogramma's* ontwikkeld. Gebiedsprogramma's zijn vierjaarlijkse overzichten van alle in een deelgemeente uit te voeren fysieke projecten. De input voor het gebiedsprogramma vormen de deelgemeentelijke gebiedsvisies, het collegewerkprogramma, de gebiedsagenda's, de Bestuursakkoorden en de gebiedsafspraken met de corporaties. Het doel van de gebiedsprogramma's is de gebiedsmanagers en gebiedsontwikkelaars beter te kunnen laten sturen (intern richting de gemeentelijke organisatie en extern richting marktpartijen, corporaties) op de activiteiten in hun gebied. Het voorzieningenplan Maatschappelijk Vastgoed vormt in principe een onderdeel van het gebiedsprogramma. Omdat de processen van totstandkoming van beide documenten een andere planning kennen is het nog niet gelukt om de twee documenten (voorzieningenplan en gebiedsprogramma) te integreren, wat op termijn wel gebeuren zal.

2.3 De uitvoering

Nu de Uitvoeringsagenda is vastgesteld zal z.s.m. de uitvoering ter hand genomen moeten worden. Daarbij zal door diensten en door de deelgemeente actief en in goed samenspel moeten worden gestuurd op de noodzakelijke verplaatsings- en optimaliseringsacties. Daarom zal er per deelgemeente een Uitvoeringsteam worden geformeerd van medewerkers uit verschillende relevante diensten én de deelgemeente, dat in staat is om deze verantwoordelijkheid vorm te geven. Dit team neemt in gezamenlijkheid de uitvoering ter hand om de beoogde resultaten te boeken en het plan te onderhouden en te actualiseren.

Gegeven de uitgangspunten van gebiedsgericht werken, maar ook omdat zij opdrachtgever (verantwoordelijke) is voor het grootste deel van de voorzieningen, is de deelgemeente verantwoordelijk voor een goede uitvoering van de vastgestelde agenda's. In dat kader

vervult zij dan ook de voorzittersrol in het Uitvoeringsteam (tenzij zij de voorkeur heeft die rol te laten vervullen door SO Vastgoed). De gemeentelijke diensten kregen van het college uitdrukkelijk de opdracht te participeren in de Uitvoeringsteams en daar die acties te ondernemen die nodig zijn om tot een goede uitvoering van de vastgestelde agenda's te komen, waarbij dienstbelangen ondergeschikt zijn aan het te behalen gebiedsresultaat.

2.4 Samenstelling en werkwijze van het Uitvoeringsteam Maatschappelijke Vastgoed

De samenstelling van het Uitvoeringsteam kan per deelgemeente verschillen en is afhankelijk van de acties die in deze deelgemeente aan de orde zijn. Omdat zij in alle gebieden verantwoordelijkheden hebben geldt dat de vaste bezetting gevormd zal worden door de deelgemeente, SO, JOS en S&R. DKC, Bibliotheek Rotterdam en GGD kunnen besluiten of zij tot de vaste bezetting van het team willen behoren. In Kralingen-Crooswijk zal deze samenstelling nog nader worden bepaald.

Het ligt voor de hand dat in dit team de medewerkers van diensten deelnemen die gebiedsgericht werken. Per dienst zal moeten worden bepaald wie hierbij het meest voor de hand ligt. Van belang is dat deze medewerkers:

- a. voldoende (toegang tot) operationele kennis hebben om de consequenties van hun acties te kunnen overzien.
- b. voldoende overzicht hebben om strategisch te kunnen adviseren aan hun directie/deelgemeentebestuur.

Omdat deze competenties niet altijd in een persoon verenigd zijn, zal er met een kernteam wordt gewerkt waarin de medewerkers met operationele kennis deelnemen. Dit team doet het werk en vergadert, zeker in het begin, met een hoge frequentie om snel dingen in gang te kunnen zetten. De uitvoering van de voorzieningenplannen wordt viermaandelijks gemonitord en daarbij worden (zo nodig) besispunten geformuleerd. Om het kernteam heen wordt een "buitenring" gevormd van medewerkers die de strategische advisering ter hand kunnen nemen. Deze buitenring vergadert een keer per vier maanden en voorziet de monitor van een advies aan hun directies en eventueel het bestuur.

DECENTRALE UITVOERINGSTEAMS

9

29-06-2011

Door aan de buitenring de gebiedsmanagers van SO toe te voegen, wordt ook de relatie met de gebiedsprogramma's (en de marktpartijen), goed geborgd.

2.5 Rollen en verantwoordelijkheden van de kernteamleden

De deelgemeente draagt in het kader van het gebiedsgericht werken de verantwoordelijkheid om het uitvoeringsproces te organiseren. Dat betekent naast het voorzitten van het kernteam ook de verantwoordelijkheid om vergaderingen bijeen te roepen, agenda's te maken, de monitor in te vullen en partijen aan te spreken op hun verantwoordelijkheden. Mocht de deelgemeente deze rol niet kunnen of willen invullen dan kan zij SO Vastgoed verzoeken deze rol, namens haar, op zich te nemen.

In de agenda worden bij de verschillende actiepunten de rollen genoemd van Trekker en Betrokken Dienst. De "trekker" is in het kernteam dé verantwoordelijke voor het actiepunt. De trekker is zo goed als altijd onderdeel van het concern Rotterdam, c.q. een dienst of de deelgemeente. Heeft de actie betrekking op een externe partij dan is er altijd die Dienst dan wel Deelgemeente trekker die de beleidsmatige verantwoordelijkheid heeft voor het beleidsterrein waar de actie betrekking op heeft. Dit betekent ook dat de trekker de opdrachtgever is voor quick scans en haalbaarheidsonderzoeken, hiertoe zal besluiten en deze ook zal financieren.

Indien een actie de bouw van een Multifunctionele Accommodatie (MFA) betreft, coördineert SO Vastgoed het totale totstandkomingsproces, maar pas na opdracht gekregen te hebben van de participanten die vanuit hun specifieke huisvestingsbehoefte kunnen worden aangemerkt als trekker. Bijvoorbeeld: SenR is trekker van een zwembadontwikkeling en JOS van een school. Zij geven beide opdracht aan SO Vastgoed om een haalbaarheidsonderzoek te doen, elk op basis van de door henzelf bepaalde huisvestingsbehoefte.

Acties vragen, ook als het niet om een MFA gaat, bijna altijd inzet van meerdere diensten. Dan is er naast “de trekker” ook sprake van een “betrokken dienst”. Deze betrokken dienst wordt geacht constructief mee te werken en die stappen te zetten die nodig zijn om het actiepunt te realiseren en daarbij gaat, zoals gezegd, het “gebiedsresultaat” boven het dienstbelang. Dat neemt niet weg dat dit soms tot botsende belangen kan leiden of een actie bij nader inzien zodanige implicaties kan hebben dat er op een “hogere” niveau binnen de diensten, of wellicht zelfs bestuurlijk besluiten genomen moeten worden.

De voortgang van de acties zullen viermaandelijks worden gemonitord. De voorzitter van het kernteam is verantwoordelijk voor het opstellen van de monitor. De trekkers van de actiepunten zijn verantwoordelijk voor het rapporteren over hun actiepunten. De monitor biedt ook de gelegenheid om beslissingen van het management van de diensten/de deelgemeente of zo nodig bestuurlijke beslissingen te vragen.

2.6 Het adviesteam

Het adviesteam bestaat uit medewerkers van diensten en deelgemeenten die hun management kunnen adviseren over te nemen beslissingen. Het adviesteam vergadert onder voorzitterschap van de deelgemeente en komt in principe viermaandelijks bijeen als de monitor gereed is om deze van een strategisch advies te voorzien. Eventuele samenwerkingsproblemen of onvoldoende tempo in de uitvoering van de agenda kunnen daarbij ook aan de orde worden gesteld. De beslispunten en de adviezen worden geagendeerd voor het managementteam van de deelgemeente en op stedelijk niveau (door SO Vastgoed) gebundeld en geagendeerd voor het Cluster MT MO. Uiteraard kunnen er zwaarwegende redenen zijn om tussentijds besluiten van het management of het bestuur te vragen. Ook dan zal het adviesteam gevraagd worden te adviseren.

2.7 Eindverantwoordelijkheid voor het totale proces

De regie op het totale stedelijke proces is door het college van burgemeester en wethouders neergelegd bij SO Vastgoed en de Concerndirectie heeft het Maatschappelijk Vastgoed tot strategisch dossier benoemd, hetgeen betekent dat SO Vastgoed met enige regelmaat over de voortgang van het gehele proces zal moeten rapporteren. Daar ligt dan ook de uiteindelijke en eigenstandige verantwoordelijkheid om te signaleren wanneer zaken in de uitvoering niet lopen, dit in de relevante gremia aan de orde te stellen en zo nodig aan het college te rapporteren.

2.8 Uitvoeringsagenda

Hieronder volgt het overzicht van de te ondernemen acties voor de periode van 2011-2014, gerangschikt naar:

- A Onderwijs
- B Sport & Recreatie
- C Welzijn
- D Bibliotheekfilialen
- E Maatschappelijk vastgoed (van de gemeente)
- F Zorg
- G Kunst & Cultuur
- H MFA-ontwikkelingen

A	ONDERWIJS	Periode / Betrokkene / Trekker	Mogelijkheden tot kostenreductie, inkomstenver- hoging of efficiencyverbe- tering
1	Het Rudolf Steiner College (Vondelweg) heeft ruimtegebrek en recht op uitbreiding. Verschillende scenario's om dit probleem op te lossen zijn gestrand (Noordelijk Niertje, Ammanplein). JOS en SO zijn met het schoolbestuur in gesprek om tot een nieuw plan te komen. Een kansrijke optie is verhuizing naar het gebouw van het Carré College aan de Beukelsdijk 145 (LMC).	2011-2014 / JOS, SO MVG, deelgemeente / schoolbestuur (trekker: Schoolbestuur)	De school heeft recht op een huisvestingsbudget van € 11.000.000.
2	Het Melanchton College aan de Oudedijk heeft ruimtegebrek en zou gebruik kunnen gaan maken van de locatie van de St. Mattheusschool aan de Assendelftstraat nadat de St. Mattheusschool verhuisd is (na 2014).	2011-2014 / JOS, schoolbestuur, deelgemeente, SO MVG / (trekker: JOS)	De drie lokalen die het Melanchton College bij het Wellant College (Bosdreef) in gebruik heeft, kunnen teruggegeven worden aan het Wellant College. Het schoolgebouw aan de Assendelftstraat heeft na het vertrek van de St. Mattheusschool een nieuwe gebruiker.
3	De deelgemeente heeft de wens om de Arentschool (Jaffa) in een multifunctionele accommodatie op te nemen als ondersteuning van de herstructurering van Jaffa. Aangezien echter het gebouw van de	2011-2014 / JOS, schoolbestuur, deelgemeente / (trekker:	Volgens dienst JOS voldoen de bestaande schoolgebouwen nog.

	Arentschool nog niet is afgeschreven en de middelen voor onderwijshuisvesting beperkt zijn, geeft de dienst JOS aan dat de prioriteit niet ligt bij het bieden van een nieuw onderwijsgebouw aan de Arentschool. Er ligt tussen de gemeente en de deelgemeente wel de afspraak dat de noodgebouwen na 2014 niet uitgebreid of vernieuwd worden. Er dient onderzocht te worden wat de ruimtebehoefte voor de komende jaren is voor de Arentschool en op basis van dat onderzoek te bepalen of er reden voor uitbreiding is te ja of te nee.	schoolbestuur)	
4	In 2011 wordt gestart met de vernieuwbouw van de (basisschool) Nieuwe Park Rozenburgschool aan de Hoflaan. Het gebouw aan de Adamshofstraat komt na oplevering van de Hoflaan vrij voor hergebruik of verkoop. Indien de locatie Assendelftstraat nog niet beschikbaar is voor het Melanchton (Oudedijk) kan het ruimtetekort in deze locatie opgevangen worden.	2011-2012 / JOS, SO MVG, schoolbestuur (trekker: schoolbestuur)	Gedekt met middelen uit het IHP. Er wordt een gebouw vrijgespeeld dat hergebruikt of verkocht kan worden. De huur met het Wellant College kan dan beëindigd worden.
5	Basisschool Noen (Rusthoflaan) kan vanwege ruimtegebrek en de herstructureringsopgave waarschijnlijk maar tot 2018 op haar huidige locatie blijven. Een optie om deze knelpunten het hoofd te bieden is Noen gebruik te laten maken van de schoolgebouwen van de Pierre Bayleschool aan het A. Wellingpad 6 óf Noen onder te brengen in het gebouw van de Nieuwe Park Rozenburgschool aan de Adamshofstraat op het moment dat de Nieuwe Park Rozenburgschool dat pand verlaat om in haar geheel aan de Hoflaan gehuisvest te worden.	2011-2014 / JOS, SO MVG, schoolbestuur (trekker: schoolbestuur)	Het knelpunt van Noen wordt in dit scenario opgelost. Het gebouw van de Nieuwe Park Rozenburgschool wordt hergebruikt voor onderwijs.
6	Leegstand in de onderwijsportefeuille De dienst JOS is met de schoolbesturen in gesprek om de leegstand in beeld te krijgen. De schoolbesturen moeten leegstandsbestrijdingsplannen maken. Als de leegstand bekend is, ontstaan er kansen met betrekking tot de invulling daarvan. Hier dient een plan van aanpak voor opgesteld te worden, waar JOS in 2011 mee aan de slag is gegaan. Dit geldt zowel voor het primair onderwijs als het voortgezet onderwijs. In dit onderzoek wordt de vraag betrokken of (tijdelijke) commerciële verhuring van leegstand in (oud)schoolgebouwen mogelijk is.	2011-2014 / SO MVG / (trekker: JOS)	Een beter inzicht in de leegstand in de onderwijsportefeuille leidt tot betere benutting van schoolgebouwen en de besparing van kosten.

B	SPORT EN RECREATIE	Periode / Betrokkene / Trekker	Mogelijkheden tot kostenreductie, inkomstenver- hoging of efficiencyverbe- tering
7	Om het tekort aan ruimte voor bewegingsonderwijs op te vangen heeft dienst JOS € 990.000 beschikbaar gesteld voor het optoppen van de gymzaal aan de Gashouderstraat (Kralingen West). Indien de deelgemeente akkoord gaat met een iets hogere huurprijs kan het bouwplan uitgevoerd worden.	2011-2012 / SO MVG, deelgemeente, JOS / (trekker: SO MVG)	Door financieel gedekte investering wordt bestaand vastgoed beter benut en voldaan aan stijgende vraag naar gymruimte.
8	SO onderzoekt de mogelijkheden om van de tijdelijke (vrijstelling tot eind 2014) gymzalen aan de Goudseweg en de Marnixstraat permanente gymzalen te maken. Het staat vast dat de vraag naar deze zalen voor bewegingsonderwijs permanent is.	2011-2012 / SO MVG, JOS / Trekker: SO MVG	Er dient tijdig een beslissing genomen te worden over het handhaven van de tijdelijke bouwwerken.
9	Onderzocht wordt of de gymzaal achter de kerk (PC) aan de Hoflaan weer in gebruik genomen kan worden.	2012 / SO MVG, JOS / Trekker: JOS	Beter gebruik van bestaand vastgoed.
C	WELZIJN	Periode / Betrokkene / Trekker	Mogelijkheden tot kostenreductie, inkomstenver- hoging of efficiencyverbe- tering
10	De deelgemeente kent tekorten aan kinderopvang . Hoewel het strikt genomen geen primaire taak van de gemeente is om kinderopvang te huisvesten, is het wenselijk dat de (deel)gemeente de bestaande huisvestingsmogelijkheden nader onderzoekt en daarbij gebruik maakt van aanwezige leegstand en mogelijkheden tot vestigen op locaties zoals leegstaande winkel- en bedrijfspanden en de opstallen van speeltuinen (opvolging van motie Buijt). Een regiegroep onder leiding van JOS is met dit onderwerp aan de slag. SO MVG maakt inzichtelijk welke gebouwen beschikbaar zouden kunnen komen voor het huisvesten van kinderopvang.	2011-2014 / JOS, SO MVG en deelgemeente (trekker: JOS)	
11	De deelgemeente richt vóór 2012 vier wijkservicepunten in voor de volgende vier gebieden: 1. Oud Crooswijk/Rubroek (Dienstencentrum Rubroek) 2. Kralingen West (Vredenoordplein 43; wellicht in de toekomst de Nieuwe Plantage)	2011 / SO MVG, deelgemeente, welzijnsorgani- saties (trekker: deelgemeente)	Als gevolg van de inrichting van vier wijkservicepunten kan een aantal huidige informatiepunten gesloten worden.

	3. De Esch (gezondheidscentrum) 4. Kralingen Oost (Pniël) Definitieve locaties en functie-invulling worden in 2011 bekend.		
12	Buurthuis De Branding (Isaac Hubertstraat 151) heeft zijn bestemming als buurthuis verloren met het faillissement van Wezijn (2010) en doet nu dienst als voorziening voor kinderopvang (SBKC). Eigenaar stichting De Branding wil het gebouw verkopen aan de SBKC. Ketst dit af, dan zou de gemeente als koper in beeld komen.	2011-2012 / deelgemeente, SO MVG / (trekker: SO MVG)	De gemeente verworft dit gebouw alleen als betaling van de kostendekkende huur gegarandeerd is.
13	Op het binnenterrein achter de Montessorischool Kralingen (Vredehofweg) wordt in het voormalige koetshuis met een bijdrage van het Rijk een voorziening voor bredeschoolactiviteiten ontwikkeld. Buiten schooltijd kan deze ruimte gebruikt worden voor buitenschoolse opvang.	2011-2012 / SO MVG, JOS, schoolbestuur / (trekker: SO MVG)	
14	De deelgemeente onderzoekt de toekomst van de welzijnsaccommodaties Arend en Zeemeeuw (Goudse Rijweg 651), buurthuis Jaffa (Weteringstraat 275) en Huys te Krooswijk (Paradijslaan 1).	2011-2012 / SO MVG, PWS, deelgemeente, welzijnsorganisaties / (trekker: deelgemeente)	Onderzoek kan leiden tot beter gebruik van de accommodaties en kostenverlaging.
D	BIBLIOTHEEK ROTTERDAM	Periode / Betrokkene / Trekker	Mogelijkheden tot kostenreductie, inkomstenverhoging of efficiencyverbetering
15	De wijkvestiging aan de Goudse Rijweg 70 wordt in 2012 gesloten.	2012 / Bibliotheek Rotterdam, SO MVG / (trekker: Bibliotheek Rotterdam)	De sluiting van de wijkfilialen past in het nieuwe huisvestingsbeleid van de Bibliotheek Rotterdam.
E	MAATSCHAPPELIJK VASTGOED	Periode / Betrokkene / Trekker	Mogelijkheden tot kostenreductie, inkomstenverhoging of efficiencyverbetering
16	Het huurcontract tussen de gemeente en het kunstenaarscollectief Duende (Tamboerstraat 9) loopt eind 2012 af. Duende had in overweging te verhuizen naar het gebouw (van de gemeente) aan de Koningsveldestraat 14 in de deelgemeente Noord, maar Duende heeft de gemeente in september 2011 laten weten daarvan af te zien.	2011-2012 / SO MVG, deelgemeente Noord / (trekker: SO MVG)	Het lege gebouw aan de Tamboerstraat 9 valt na 2012 in de GREX. Voor het gebouw aan de Koningsveldestraat dient een nieuwe huurder gevonden te worden.

17	Voor het leegstaande, maar deels gekraakte schoolgebouw aan de Haverlandstraat 12 (880 m ²) wordt (al jaren) een nieuwe bestemming gezocht. De gemeente wil het gebouw ook verkopen, maar het blijkt zeer moeilijk verkoopbaar te zijn.	2011-2012 / SO MVG, deelgemeente / (trekker: SO MVG)	Voor een leegstaand gebouw wordt een nieuwe invulling gevonden dan wel wordt het verkocht.
18	De kinderopvanginstelling, gevestigd in de Weteringstraat 275, heeft met ingang van 31 december 2012 te huur opgezegd (directe SenR-portefeuille). Voor dit gebouw wordt een nieuwe huurder gezocht.	2011-2012 / SO MVG, deelgemeente / (trekker: deelgemeente)	Dreigende leegstand wordt bestreden.
F	ZORG	Periode / Betrokkene / Trekker	Mogelijkheden tot kostenreductie, inkomstenverhoging of efficiencyverbetering
19	Aan de Plantagelaan 2 is een nieuwe woonvoorziening (beheerder: Bouman GGZ) van Maatschappelijke Opvang voor de "natte" doelgroep gepland. Naar verwachting start de bouw in 2012.	2011-2014 / deelgemeente, SO MVG, GGD, Bouman GGZ	Deze ontwikkeling is gedekt vanuit het programma Maatschappelijke Opvang I.
20	In de monumentale boerderij aan de Boszoom 60 wordt door Bouman GGZ een activeringscentrum voor een bijzondere doelgroep ontwikkeld. Zie verder het Bestuursakkoord 2011-2014 m.b.t. de afspraken op het gebied van Maatschappelijke Opvang II.	2011-2014 / Deelgemeente, SO MVG, GGD, Bouman GGZ / (trekker: SO MVG)	Deze ontwikkeling is gedekt vanuit het programma Maatschappelijke Opvang I.
21	De Woonservicegebieden worden onder regie van de deelgemeente verder ontwikkeld: Kralingen-West Crooswijk-Rubroek Kralingen-Oost Struisenburg De Esch	2011-2014 / Zorgaanbieders, deelgemeente / (trekker: deelgemeente)	
22	Zorgaanbieders als Humanitas en Laurens bezitten een groot aantal belangrijke voorzieningen in de stad op het gebied van zorg, wonen en diensten. Zij beheren tientallen woonzorgcentra, verzorgingstehuizen en verpleeghuizen in Rotterdam en omstreken. Er is een trend zichtbaar dat de zorgaanbieders steeds intensievere contacten met de deelgemeenten onderhouden. Onderwerp van gesprek is daarbij vaak ook de bereidheid van de zorgaanbieders om hun activiteitenruimtes open te stellen voor wijkactiviteiten en -initiatieven. Ook huren zorgaanbieders soms ruimtes in voorzieningen van de gemeente. Actie is de zorgaanbieders actief te benaderen	2011-2014 / SO en deelgemeente / (trekker: SO MVG)	

	met de vraag of zij ruimte hebben voor het onderdak nemen van gemeentelijke activiteiten en of zij op zoek zijn naar ruimte bij gemeentelijke voorzieningen. Na die inventarisatie wordt bepaald welke activiteiten die nu in gemeentelijke gebouwen plaatsvinden, overgeheveld kunnen worden naar gebouwen van de zorgaanbieders.		
G	KUNST EN CULTUUR	Periode / Betrokkene / Trekker	Mogelijkheden tot kostenreductie, inkomstenverhoging of efficiencyverbetering
23	Er is in de deelgemeente geen Lokaal Cultuur Centrum meer (zat voorheen in de Tamboer aan de Pijperstraat) en er komt op korte termijn ook geen LCC terug. Er zijn en blijven de komende jaren dus weinig tot geen voorzieningen op het gebied van kunst en cultuur in de deelgemeente Kralingen-Crooswijk.		
24	Circus Rotjeknor wordt ondersteund in zijn zoektocht naar een betere, vervangende ruimte voor zijn huidige onderkomens aan de Oostzeedijk Beneden (kantoor) en de Witte Hertstraat (oefenruimte).	2011-2012 / dKC, SO MVG, Circus Rotjeknor / Trekker: SO MVG	Getracht wordt het circus te huisvesten in vastgoed van de gemeente.
H	MFA-ONTWIKKELINGEN	Periode / Betrokkene / Trekker	Mogelijkheden tot kostenreductie, inkomstenverhoging of efficiencyverbetering
25	Zie Onderwijs (3), de Arentschool .		

DEEL A: SOCIAAL BELEID

3. GEMEENTELIJK SOCIAAL BELEID

3.1 Inleiding

Naar de behoefte aan maatschappelijke voorzieningen in een bepaalde wijk kan gericht onderzoek gedaan worden. Voor zover dergelijke onderzoeken niet gedaan zijn, wordt de behoefte afgeleid uit terzake doende vastgestelde beleidsdocumenten, als het collegewerkprogramma, bestuursprogramma's van deelgemeenten, gebiedsvisies, iWAP's, Bestuursakkoorden, enzovoort. Teneinde de leesbaarheid van dit plan te vergroten zijn de algemene stedelijke beleidskaders op het gebied van onderwijs, sport en recreatie, kunst en cultuur, maatschappelijke opvang, VVE, etc. in bijlage II geplaatst. Hieronder volgen samenvattingen van het coalitieakkoord, het collegewerkprogramma, het Bestuursakkoord tussen college en deelgemeentebestuur, het bestuursprogramma van de deelgemeente en de gebiedsvisies van de deelgemeente.

Zoals in de inleiding al verwoord is, is het sociale beleid altijd richtinggevend voor het fysieke beleid van de stad. Het fysieke beleid (de vormgeving van het feitelijke, fysieke voorzieningenaanbod) volgt op wat er volgens het sociale beleid aan voorzieningen (functies) aangeboden dient te worden. Indien er bijvoorbeeld in een jaar tijd in het kader van het onderwijsprogramma Beter Presteren 20 groepen 0 ingericht moeten worden, dan dient er op basis van dat uitgangspunt een accommodatieplan opgesteld te worden, waarin bepaald is waar en hoe die 20 groepen 0 gehuisvest worden en hoe dit gefinancierd wordt. Idealiter worden op die manier alle sociale beleidsopgaven van de stad ingevuld. In de praktijk blijkt dat echter vaak niet mogelijk te zijn en worden veel (huisvestings)beslissingen ad hoc genomen, zonder een doordacht totaalplan voor ogen te hebben. Een voorzieningenplan tracht structuur te geven aan de vertaling van het sociale beleid in de fysieke omgeving.

Echter, de praktijk is weerbarstig. Het is niet eenvoudig om op basis van vastgesteld sociaal beleid de directe fysieke gevolgen daarvan te bepalen. In het onderhavige voorzieningenplan is op onderdelen een eerste aanzet daartoe gegeven, maar er kan tevens geconstateerd worden dat er in veel gevallen aanvullend onderzoek gewenst is naar de fysieke (huisvestings)gevolgen van sociale beleidsintenties en –beslissingen. Dat onderzoek dient na vaststelling van dit plan uitgevoerd te worden. Indien dat onderzoek gedaan is, kan de concrete uitwerking daarvan input zijn voor de actualisatie van het voorzieningenplan.

Het is dus helaas nog niet zo dat al het in dit plan genoemde sociale beleid zijn fysieke vertaling in het onderhavige voorzieningenplan vindt. Dat doet er niet aan af dat het voor latere voorzieningenplannen nuttig is om dat beleid te noemen.

3.2 Het gemeentelijk coalitieakkoord 2010-2014

Het Coalitieakkoord van PvdA, VVD, D66 en CDA voor de collegeperiode van 2010-2014 heeft als titel 'Ruimte voor Talent en Ondernemen'. De coalitie heeft zich zes speerpunten ten doel gesteld:

- Investeren in het talent van elke Rotterdammer door onderwijs, werk en sport
- Duurzame economische groei en ontwikkeling
- Veilige, schone en mooie stad
- Financiële degelijkheid, scherpe keuzes in de noodzakelijke bezuinigingen
- Basis op orde, gericht op een excellente uitvoering
- Andere bestuursstijl tussen college en raad en grote betrokkenheid van burgers en ondernemers

3.3 Het collegewerkprogramma 2010-2014

Het coalitieakkoord is verder uitgewerkt in het collegewerkprogramma. Speerpunten van het college zijn het ontplooiën van talent en het stimuleren van ondernemerschap.

Rotterdamers krijgen alle ruimte om hun talenten te ontwikkelen, met name in onderwijs, werk en sport. Dit gebeurt niet vrijblijvend, van iedereen worden inspanningen verwacht. De focus ligt op het concrete eindresultaat. De wensen en behoeften vanuit gebieden staan centraal (gebiedsgericht werken). Op wijkniveau wordt uitgegaan van één meetinstrument: het wijkprofiel. Hierin gaan de veiligheidsindex en de sociale index op. Het college baseert zich op zes programma's: arbeidsmarkt, economie, duurzaamheid, binnenstad, organisatie, financiën en Zuid. De gemeente neemt steeds meer de rol in van regisseur in plaats van ontwikkelaar van de stad. Plannen worden uitgewerkt samen met de belangrijkste stakeholders en met hen wordt bepaald waar gezamenlijk op gefocust wordt. Vanuit de gemeente is de komende jaren weinig ruimte voor grote investeringen in de stad. Daarom worden scherpe keuzes gemaakt wat de gemeente nog wel doet, wat minder of helemaal niet meer en wat overgelaten wordt aan de verantwoordelijkheid van anderen.

Belangrijke onderdelen uit het collegewerkprogramma:

“Niemand door de bodem”

- De taal spreken en participeren
- Zelfredzaamheid (tijdige signalering en persoonsgerichte aanpak, potentieel vrijwilligers gebruiken, sociale uitsluiting kinderen tegengaan, preventie door gedragsverandering bij jongeren)
- Maatschappelijke opvang en huisvesting Bijzondere Doelgroepen: Handhaving van het palet aan woonvoorzieningen, maar significante afbouw van de laagdrempelige opvang (sluiting van enkele voorzieningen voor de dag- en nachtopvang)
- Eerdere, betere en snellere jeugdzorg (programma als vervolg op Ieder Kind Wint, CJG spin in web voor jeugdzorg aan gezinnen, pilot Jeugdzorg nieuwe stijl, versterken relatie zorg op school en CJG's)
- Een goede gezondheid

Ruimte voor ondernemen

- Rotterdam Investment Agency verder uitbreiden
- Nieuwe functies zoeken voor leegstaande kantoren
- Zes bedrijventerreinen revitaliseren: Spaanse Polder, Noord-West, Hordijk, Gadering, Schiebroek en de Laagjes

Een aantrekkelijke, mooie en veilige stad

Stadsvisie blijft uitgangspunt. Focus is inzet op Binnenstad, Zuid en Stadshavens.

Veilige stad

Focus hier ligt op Oude Westen, Tarwewijk, Hillesluis, Nieuwe Westen.

Woonstad

- Focus op woonmogelijkheden voor studenten, ouderen en gezinnen
- Verdere ontwikkeling van de woonservicegebieden
- Uitvoeringsprogramma **Woonvisie** 2010-2014
- Uitvoeren Rotterdam Kindvriendelijk (o.a. Rotterdamse buitenspeelnorm behalen indien ruimtelijke en financieel mogelijk)

Mooie en groene stad

O.a. tien stenige plekken in de stad groener maken.

Inzet op Zuid

- Drie thema's (jeugd & onderwijs, werk & economie, kwetsbare woonmilieus) voor zeven wijken (Oud Charlois, Carnisse, Tarwewijk, Bloemhof, Hillesluis, Afrikaanderwijk, Feijenoord)
- Spin-off van Stadshavens, Stadionpark, Zorgboulevard, en Hart van Zuid moet via opleidingen, stages en werk perspectief bieden voor de toekomst

3.4 Het Bestuursakkoord tussen college en deelgemeente Kralingen-Crooswijk (2011-2014)

Eind 2010 is het Bestuursakkoord tussen het college en het deelgemeentebestuur getekend. Voor zover relevant voor dit voorzieningenplan laten de belangrijkste onderdelen uit het akkoord zich als volgt samenvatten.

Oud Crooswijk

College en deelgemeentebestuur bundelen de krachten om “het tij te keren in Oud Crooswijk”. Zij richten met een set van maatregelen hun aandacht op deze wijk teneinde hardnekkige sociaal-economische problemen op te lossen. In deze wijk wordt een pilot groep 0 (vroeg- en voorschoolse educatie) gestart.

In deze wijk, maar ook in de andere wijken, wordt verder ingezet op:

- verbetering schoolprestaties
- terugdringen schooluitval
- grotere toeleiding van deelnemers naar taal- en participatietrajecten
- schulddienstverlening
- eerdere, betere en snellere jeugdzorg, onder meer door het realiseren van een Basistafel Zorgcoördinatie
- reductie van gezondheidsachterstanden

Verhogen sportparticipatie

Gezamenlijke (stad en deelgemeente) inspanningen zijn erop gericht de sportparticipatie te verhogen. In dit verband krijgt Schuttersveld specifieke aandacht en inzet.

Cultuur

De deelgemeente handhaaft de (bestaande) inzet van middelen voor cultuur tot 2013.

Vraagwijzer

De deelgemeente regisseert de (verdere) ontwikkeling van de Vraagwijzer.

4. DEELGEMEENTELIJK BELEID

4.1 Coalitieakkoord 2010-2014

Partij van de arbeid, VVD en D66 sloten in **2010** een coalitieakkoord, genaamd “Open en daadkrachtig”. Een werkprogramma is op basis van dit coalitieakkoord niet vastgesteld.

Voor zover er raakvlakken zijn met het voorzieningenniveau in de deelgemeente zijn de volgende onderdelen uit het coalitieakkoord relevant.

Woonservicegebieden

In De Esch, Rubroek/Oud **C**rooswijk, Kralingen-**W**est en Kralingen-Oost/Struisenburg worden woonservicegebieden ontwikkeld.

Jeugd en jongeren

De deelgemeente wil zwaarder inzetten op preventie en vroegtijdige aanpak van taal- en ontwikkelingsachterstanden bij jonge kinderen.

De brede school, als centrale voorziening voor opvoedingsondersteuning, ouderbetrokkenheid, sportstimulering en laagdrempelig aanbod van sociaal-culturele activiteiten, dient versterkt te worden.

De deelgemeente richt zich op het bevorderen van breedtesport (verenigings- en schoolsport) en op het tot stand brengen van een koppeling tussen sport, onderwijs, welzijn en sportverenigingen.

4.2 Deelgemeentelijk accommodatiebeleid

In opdracht van de deelgemeente heeft adviesbureau Hospitality Consultants b.v. in 2005 haar eindrapportage opgesteld van het project "Accommodatiebeleid deelgemeente Kralingen-Crooswijk". De deelraad heeft het rapport eind 2005 met instemming met de uitgangspunten vastgesteld. Het rapport bevat een analyse van het aanbod van voorzieningen, het gebruik daarvan en de vraag (bezetting) ernaar. Op basis van de analyse is een groot aantal aanbevelingen gedaan, die door de deelgemeente zijn opgevolgd.

Op basis van het rapport heeft de deelgemeente een aantal uitgangspunten geformuleerd voor haar accommodatiebeleid. Zo zet zij in op het opheffen van versnippering en op het geclusterd aanbieden van voorzieningen. Zij streeft naar optimalisering van de bedrijfsvoering en maakt daarover afspraken met een dienst als Sport en Recreatie. Waar mogelijk heeft dit inmiddels al geleid tot hogere inkomsten en lagere kosten van de accommodaties.

Ook zijn er, mede op basis van dit rapport, een aantal accommodaties gesloten (buurthuis Lampion en het voormalige schoolgebouw aan de Willem Smalthof). Ook het faillissement van welzijnsstichting Wezijn in 2010 heeft de sluiting van een aantal buurthuizen mogelijk gemaakt en versneld. Het betreft het buurthuis Van Reynstraat, Frederikstraat, Kerkhoflaan en het Vlinderbuurthuis. Ook de Tamboer is inmiddels gesloten. De deelgemeente heeft als gevolg hiervan kunnen bezuinigen op haar accommodaties.

De beleidsvoorstellen uit het rapport zijn grotendeels uitgevoerd. Op de uitvoering van het rapport wordt sinds 2011 niet meer gestuurd.

4.3 De gebiedsvisies (2010-2014) van de deelgemeente

De gebiedsvisies van de deelgemeente bevatten belangrijke informatie en uitgangspunten voor de vormgeving van het huidige en toekomstige voorzieningenbeleid. Hieronder worden de gebiedsvisies die de deelgemeente heeft vastgesteld voor de periode van 2011-2014 samengevat voor zover relevant voor dit voorzieningenplan.

Bij de vormgeving van het deelgemeentelijke accommodatiebeleid of dit voorzieningenplan houdt de deelgemeente rekening met wat zij in de gebiedsvisie(s) heeft vastgelegd. Die vertaalslag dient door de deelgemeente gemaakt te worden. Dat wil echter niet zeggen dat elk beleidsaspect uit een gebiedsvisie in dit voorzieningenplan omgezet wordt of hoeft te worden in een kans, onderzoeksvraag of actie. Naar bevind van zaken en rekening houdend met de financiële mogelijkheden van deelgemeente en stad moeten er keuzes worden gemaakt.

4.3.1 Algemeen

Uit het algemene deel van de gebiedsvisies is af te leiden dat er de komende jaren (tot 2025) een lichte bevolkingsgroei wordt verwacht.

Verderop wordt vermeld dat uit onderzoek was gebleken (Smart-wijkindex) dat in de deelgemeente een aantal voorzieningen node gemist wordt. Het gaat om gezondheidscentra, uitgaansgelegenheden en culturele voorzieningen.

Als belangrijke ontwikkelingen (met raakvlakken met het maatschappelijk voorzieningenniveau) voor de komende jaren worden aangemerkt:

- herstructurering van Nieuw Crooswijk en Jaffa Zuid
- uitwerking van de stedenbouwkundige visie op Oud Crooswijk/Rubroek
- herontwikkeling van de Tamboerlocatie
- opstelling (door Woonstad) van een nieuwe wijk- en woonvisie voor De Esch
- implementatie van Woonservicegebieden
- evenwichtige verdeling van onderwijsvoorzieningen (huisvesting) over de deelgemeente

4.3.2 Gebiedsvisie Kralingen-West

Kenmerken Kralingen-West

In de gebiedsvisie worden de volgende kenmerken van de wijk Kralingen-West gegeven.

- veel corporatiebezit (Woonstad)
- relatief grote groep inwoners van 20 tot 40 jaar
- grote allochtone bevolking
- mix van leefstijlen (Grote Woontest 2008)
- grote groep studenten
- Veiligheidsindex is stijgend (6.8), maar toch nog aandachtswijk
- Sociale Index: gezondheid en inkomen zijn problematisch
- Woonservicegebied

Prioriteiten

Om het woonklimaat in deze wijk te verbeteren stelt de deelgemeente een aantal prioriteiten (op het gebied van Sociaal, Fysiek, Veilig en Economie). Op fysiek terrein springt met name de herontwikkeling van Jaffa Zuid in het oog. Ook het toevoegen van woningen en winkelruimtes aan de Lusthofstraat is belangrijk.

Op het vlak van maatschappelijke voorzieningen worden er in de gebiedsvisie geen ontwikkelingen genoemd.

4.3.3 Gebiedsvisie Kralingen-Oost

Kenmerken Kralingen-Oost

In de gebiedsvisie worden de volgende kenmerken van de wijk Kralingen-Oost gegeven.

- historische uitstraling; beschermd stadsgezicht
- grotendeels autochtone, hoogopgeleide bevolking
- behoefte aan beter voorzieningenaanbod op het gebied van gezondheid, cultuur en sport en spel
- Veiligheidsindex: 10 (veilig)
- Woonservicegebied

Belangrijke ontwikkeling

De Park Rozenburgschool aan de Hoflaan dient uitgebreid te worden.

4.3.4 Gebiedsvisie De Esch

Kenmerken De Esch

In de gebiedsvisie worden de volgende kenmerken van de wijk De Esch gegeven.

- overwegend huurwoningen, driekamerwoningen met portiek/galerijflat
- afname van gezinnen, toename van kleine huishoudens; weinig mogelijkheden voor het maken van een wooncarrière binnen de wijk
- terugloop aantal inwoners, relatieve toename aantal ouderen
- goed voorzieningenniveau, maar afkalvend draagvlak vanwege wegtrekkende gezinnen
- goede score Veiligheidsindex (8,3)
- woonservicegebied

Belangrijke ontwikkeling

Er wordt een voorziening voor maatschappelijke opvang gerealiseerd in De Esch.

Prioriteiten

Er wordt door Woonstad een nieuwe wijkvisie opgesteld, waarin aandacht is voor het versterken van het draagvlak voor de (maatschappelijke) voorzieningen.

4.3.5 Gebiedsvisie Struisenburg

Kenmerken Struisenburg

In de gebiedsvisie worden de volgende kenmerken van de wijk Struisenburg gegeven.

- voornamelijk huurwoningen in particulier bezit
- overwegend jonge, autochtone bevolking
- geen voorzieningen voor ouderen (55+) van de wijk
- gemis aan voorzieningen als een park en een gezondheidscentrum
- goede score op Veiligheidsindex (8,3)
- woonservicegebied

Belangrijke ontwikkelingen

Het voormalige kantoor van SoZaWe aan de Willem Ruyslaan staat leeg en zal door de gemeente verkocht worden.

De “Tropicalocalatie” zal binnen de condities van het bestemmingsplan herontwikkeld worden.

4.3.6 Gebiedsvisie Oud Crooswijk/Rubroek

Kenmerken Oud Crooswijk/Rubroek

In de gebiedsvisie worden de volgende kenmerken van de wijk Oud Crooswijk/Rubroek gegeven.

- overwegend sociale huurwoningen, geen mogelijkheden tot het maken van een wooncarrière
- relatief veel oudere bewoners
- hardnekkige sociale problematiek op het gebied van inkomen, opleiding, werk en taalbeheersing

- Sociale Index is op veel onderdelen niet hoog
- Veiligheidsindex eveneens niet hoog (Rubroek: 6.8, Oud Crooswijk: 5.7)
- woonservicegebied

Belangrijke ontwikkelingen

Op de locatie van de Tamboer worden winkels ontwikkeld teneinde Oud en Nieuw Crooswijk beter op elkaar aan te sluiten.

Schuttersveld wordt ontwikkeld tot het sportieve en recreatieve hart van de wijk. Het is een belangrijke impuls voor het vergroten van de aantrekkelijkheid van de wijk en voor het verbeteren van het vestigingsklimaat. Omdat er vanaf 2011 geen WWI-middelen beschikbaar meer zijn, heeft de deelgemeente deze ontwikkeling op een andere manier gefinancierd en georganiseerd.

4.3.7 Gebiedsvisie Nieuw Crooswijk

Kenmerken

In de gebiedsvisie worden de volgende kenmerken van de wijk Nieuw Crooswijk gegeven.

- grootschalige herstructurering gaande (afroding 2020). Sloop van 1.827 woningen. Behalve woningen zullen er een brede school en niet-commerciële voorzieningen teruggebouwd worden.
- de wijk mist een gezondheidscentrum en een buurtwinkelcentrum
- score op Veiligheidsindex is laag (5,0), wat verband houdt met de lopende herstructureringsopgave (tijdelijke bewoning, braakliggende terreinen)
- huidige woningen zijn klein, verouderd en slecht onderhouden. Lage bewonerstevredenheid.

Prioriteiten

De deelgemeente zet de activiteiten uit het participatie- en sociale programma Nieuw Crooswijk onverminderd door.

Braakliggende terreinen worden tijdelijk ingericht als groen- of speelvoorziening.

4.3.8 Gebiedsvisie Kralingse Bos

Kenmerken Kralingse Bos

In de gebiedsvisie worden de volgende kenmerken van de wijk Kralingse Bos gegeven.

- een van de belangrijkste recreatieve voorzieningen van de stad
- Integraal Structuurplan Buitenruimte is leidend kader voor wenselijke ontwikkelingen
- gebruik neemt nog altijd toe
- behoud van het karakter van het Kralingse Bos zal financiële inspanningen vergen

Belangrijke ontwikkeling

Samen met de deelgemeenten Charlois (Zuiderpark) en Rotterdam-Centrum (Het Park) wordt een algemene constructie ontworpen voor het toekomstige onderhoud, beheer en financiering.

4.4 De gebiedsafspraken met corporaties

In de gebiedsafspraken (2010-2014) tussen de deelgemeente en de woningbouwcorporaties Woonstad, PWS en Stadswonen (april 2011) is ten aanzien van maatschappelijke voorzieningen het volgende afgesproken.

1.

PWS stelt in 2011 een toekomstvisie op voor het (rijksmonument) Slaakhuys (Slaak 38).

2.

PWS is de trekker (2011) van de invulling van de plinten (met maatschappelijk vastgoed en/of bedrijfsonroerend goed) van de nieuwbouwplannen Hendrik de Keyser (Oud Crooswijk) en de kop Goudse Rijweg (Rubroek).

DEEL B: HET WIJKOVERSTIJGENDE VOORZIENINGENAANBOD

5. Het voorzieningenaanbod: Wijkoverstijgende voorzieningen

Wijkoverstijgend zijn die voorzieningen die primair tot doel hebben om de deelgemeente of een verzameling wijken te bedienen. Het aanbod betreft het voortgezet (speciaal) onderwijs, het speciaal onderwijs, de wijkoverstijgende voorzieningen op het gebied van Sport en Recreatie, kunst en cultuur, de bibliotheekfilialen, de Vraagwijzers, maatschappelijke opvang en het Centrum voor Jeugd en Gezin. Indien zich bijzonderheden voordoen op het betreffende voorzieningenvlak, relevant voor dit voorzieningenplan, dan worden ze onder het aanbod genoemd. Als zij leiden tot kansen, onderzoeksvragen of acties, dan worden ze in hoofdstuk 2 als zodanig genoemd.

5.1. Voortgezet onderwijs, speciaal voortgezet onderwijs, speciaal onderwijs

(Bron: Collectieve Huurovereenkomst SO-JOS 2010)

In de deelgemeente Kralingen-Crooswijk staan de volgende scholen voor voortgezet onderwijs, speciaal voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs gevestigd (opgave: maart 2011). Van het primair onderwijs wordt opgave gedaan bij de wijkgebonden voorzieningen.

Naam	Adres	Bestuur / Denominatie	VO/VSO/SO
Libanon Lyceum	Mecklenburglaan 49 Ramlehweg 6	BOOR (Mavo/Havo/ VWO)	VO
Melanchton College	Oudedijk 75	CVO (Vmbo)	VO
Rudolf Steiner College	Vondelweg 87-89 IJsclubstraat 9	St. Vrije Scholen Zuidwest Nederland	VO
Cosmicus College	Witte Hertstraat 1	LMC / Voortgezet Onderwijs (Havo/VWO)	VO
Onderwijs Opvang Voorziening	Slaak 45	LMC	OOVR
Wellant College	Bosdreef 111	Rijksschool (ministerie van Land- en Tuinbouw)	(V)mbo
Johannes-Martinus	Boezemweg 174	RVKO	SBO
A. Willeboerschool	Meindert Hobbemalaan 2-4	BOOR	SO
Schreuder College	Taborstraat 44	Horizon, Instituut voor Jeugdzorg en Onderwijs	VSO (praktijkonder- wijs)

St. Mattheus School	Assendelftstraat 7-9	Sint Martinus Stichting voor Rooms-Katholiek Buitengewoon onderwijs te Rotterdam	VSO (ZMLK)
---------------------	----------------------	--	------------

5.2 Ontwikkelingen en bijzonderheden Voortgezet Onderwijs

Rudolf Steiner College

Deze school (Vondelweg) heeft ruimtetekort en in feite sinds 2005 recht op nieuwbouw. Daarvoor is er door de gemeente € 11 mln. toegekend. De zoektocht naar een nieuwe locatie heeft tot nu toe geen positief resultaat opgeleverd, zij het dat in de loop van 2011 de kansrijke optie in beeld is gekomen van verhuizing naar het gebouw van het Carré College van LMC aan de Beukelsdijk 145 (deelgemeente Delfshaven). De school heeft behoefte aan 6.000 m². Het Rudolf Steiner College maakt (mede)gebruik van de school van BOOR (Libanon Lyceum) aan de IJscubstraat.

Accent Praktijkonderwijs (CVO) is de andere gebruiker in het complex van de Alkemadefhof/Vondelweg en maakt tevens medegebruik van lokalen van SBO Willem van de Velde (K&O).

Melanchton College

Het Melanchton College (CVO, Oudedijk) heeft wegens ruimtegebrek twee lokalen van het Wellant College in gebruik. Indien het gebouw van de Nieuwe Park Rozenburgschool aan de Adamshofstraat leegkomt zal bekeken worden of het ruimtetekort van het Melanchton hierin opgevangen kan worden zodat de huurovereenkomst met het Wellant niet verlengd hoeft te worden. Indien de St. Mattheus School (Assendelftstraat) naar de deelgemeente Hillegersberg-Schiebroek verhuist, dan kan het Melanchton College naar de locatie aan de Assendelftstraat. De locatie Oudedijk komt hiermee vrij voor andere doeleinden.

Cosmicus College

Deze school heeft vanwege ruimtegebrek vier tijdelijke units op haar eigen terrein staan. Deze situatie kan niet eindeloos voortduren (de school heeft de kosten van de units uit eigen zak betaald) en daarom maakt de school scenario's voor uitbreiding, die wellicht in het schoolgebouw van LMC aan de Slaak 45 gevonden kan worden.

Libanonlyceum

Deze school heeft drie locaties waarvan er twee zelf in gebruik zijn en één in medegebruik is bij het Rudolf Steiner College. Bij de locatie Ramlehweg heeft recent funderingsherstel en renovatiebuitengevel plaatsgevonden. Bij de locatie Mecklenburglaan is recent de oude gymzaal, die in gebruik was als Montessori Peuterschool door de SKK, teruggevorderd door het schoolbestuur en verbouwd tot aula. Er is indicatie dat de school meer ruimte in gebruik heeft dan waar ze conform de huisvestingsverordening recht op hebben.

5.3 Ontwikkelingen en bijzonderheden Speciaal Onderwijs

St. Mattheus School (VSO)

Deze school wil haar locaties, thans verspreid door de stad, clusteren. Met dat doel wordt de aankoop en het voor onderwijs geschikt maken van het gebouw van het Albeda College aan de Aleyda van Raephorstlaan (deelgemeente Hillegersberg-Schiebroek) onderzocht door de gemeente. Indien de verwerving van dit gebouw slaagt en de St. Mattheus School verhuist, kan op de locatie aan de Assendelftstraat een voorziening getroffen worden voor het Melanchton College.

Willeboerschool (VSO Praktijkonderwijs)

Deze cluster-4-school van het schoolbestuur Horizon aan Taborstraat 44 is een dislocatie van de locatie Villeneuvevingel in deelgemeente Hillegersberg-Schiebroek.

6. Sport en Recreatie

(Bron: inventarisatie in het kader van verhoging Sportparticipatie door SenR 2010)

6.1 Het wijkoverstijgende aanbod op het gebied van Sport en Recreatie

De wijkoverstijgende voorzieningen op het gebied van Sport en Recreatie zijn de sporthallen, ligplaatsen, jachthavens, maneges, scouting terreinen, tennisvoorzieningen, topsportvoorzieningen, zwembaden, sportvelden, sportzalen, LAC's (Lokale Activiteitencentra) en LCC's (Lokale Cultuurcentra) en sportcentra. Voor dit overzicht is gebruik gemaakt van de stadsbrede inventarisatie die de dienst SenR in 2010 uitgevoerd heeft in het kader van de collegedoelelstelling om de sportparticipatie te verhogen.

SenR heeft niet alleen de gemeentelijke voorzieningen in beeld gebracht, maar ook de particuliere voorzieningen (vooral sportscholen). In dit voorzieningenplan zijn alleen de gemeentelijke voorzieningen opgenomen.

Om te kunnen voldoen aan de collegedoelelstelling met betrekking tot de verhoging van de sportparticipatie moet het voorzieningenaanbod toereikend en van voldoende kwaliteit zijn. Indien uit de inventarisatie blijkt dat er de komende jaren nieuwe voorzieningen gecreëerd moeten worden, dan worden de in dat kader gewenste acties, maatregelen, kansen en onderzoeksvragen opgenomen in dit voorzieningenplan. Ten tijde van de opstelling van het onderhavige voorzieningenplan was dit echter onbekend.

Bezuinigingen

De deelgemeente heeft SenR opgedragen bezuinigingsvoorstellen te doen voor de jaren 2011 en later. In 2011 bedraagt de bezuiniging € 225.000. SenR zal voorstellen om de tarieven van de sporthal, gymzalen en zwembad Schuttersveld te verhogen. Een ander voorstel is van wijkaccommodatie De Esch een onbemande voorziening te maken. Ten tijde van de opstelling van dit plan waren de concrete bezuinigingsvoorstellen nog niet vastgesteld.

Het aanbod

Het wijkoverstijgende voorzieningenaanbod op het gebied van sport en recreatie is als volgt:

Naam voorziening	Adres	Bijzonderheden
Wijkaccommodatie De Esch	Rijnwaterstraat 7	Wellicht in de toekomst vanwege bezuinigingen een onbemande accommodatie.
Binnenzwembad en sportcentrum Schuttersveld	Crooswijksestraat 93	Verbouwingsplannen om de entree beter te benutten liggen stil. In 2011 komt er een onderzoek naar de bedrijfsvoering t.b.v. een efficiënter gebruik en mogelijke verlaging van de lasten.
Oostelijk zwembad (inclusief squashbanen)	Gerdesiaweg 480	Rijksmonument. Niet in beheer bij de gemeente, maar bij de Exploitatiemaatschappij Oostelijk Zwembad B.V.
Sporthal Kralingen	Slaak 15	Stedelijke, gemeentelijke sporthal (niet op de begroting van de deelgemeente).

Kralings Zwembad	Kralinger Esch 11	Vereniging Kralings Zwembad exploiteert dit zwembad en huurt het object van de gemeente.
Sportcentrum SBV Excelsior	Honingerdijk 110	Profclub Excelsior en amateurvelden. De deelgemeente betaalt SenR de aflossing op de investering van een veld.
Sportcentrum Woudestein (incl. sporthal, squash- en tennisbanen)	Burg. Oudlaan 50	Erasmus Universiteit Rotterdam
Sportcomplex Langepad	Langepad 16	Atletiekbaan.
(School)sportvelden	Bosdreef 119/120	Gebruik ook door korfbalvereniging Velox.
Sportpark Boszoom Noord	Prinsenlaan 900-991	Voetbal.
Sportpark Boszoom (Zuid)	Lucy Vuylstekeweg 38	Voetbal.
Sportcomplex Toepad	Kralingse Zoom 100	Voetbal en hockeyvereniging Leonidas.
Tennisclub IJclub Kralingen (tevens squashbanen)	IJclubdwarsstraat 1	Deze club zal fuseren met Victoria en zal op zeer korte termijn het complex verlaten, waarna er op deze locatie woningbouw ontwikkeld zal worden.
Sportcomplex Victoria (hockey, tennis, squash)	Kralingseweg 226	Ook buitenschoolse opvang aanwezig.
Kralings strandbad	Kralingse Plaslaan 121	
Rotterdamse Cano Club (watersport)	Kralingse Plaslaan 133	
Rotterdamsche Zeilvereniging (watersport)	Kralingse Plaslaan 113	
De Maas (watersport)	Kralingse Plaslaan 121	
Zeilcentrum Henk van Gent	Plaszoom 350	
Watersportvereniging Rotterdam (watersport)	Langepad 27	
V.Z.O.D. (watersport)	Langepad 31	
Het Oosten (watersport)	Langepad 35	
Aeolus (watersport)	Langepad 41	
Crooswijksebocht (ligplaatsen)	Crooswijksebocht	
Never Dry (ligplaatsen)	Kralingse Plaslaan 135	
Alexandrijn (scouting)	Lagelandsepad 47	
Maasgroep (scouting)	Langepad 43	
Stella Maris (scouting)	Langepad 47	
Wetro-groep (scouting)	Langepad 55	
Wetro-groep – Onderlangs (scouting)	Onderlangs 4	
Olivier van Noort (scouting)	Honingerdijk 100	Wil nieuwbouw op of in directe omgeving van de huidige locatie.

Laan van Woudestein (scouting)	Laan van Woudestein 55	
Rotterdamsche manege (CHIO)	Kralingse Weg 120	
Centrum voor Natuur- en Milieueducatie	Langepad 71	Bezuinigingstaakstelling in 2011 van € 10.000.
Kinderboerderij De Kraal	Langepad 60	Bezuinigingstaakstelling in 2011 van € 10.000.
Botanische Tuin Kralingen	Cederstraat 5	Staat op de begroting van SenR voor € 125.000 per jaar. Er lopen gesprekken met de stichting Vrienden van de Botanische Tuin Kralingen om het beheer van de gemeente over te nemen.

6.2 Ontwikkelingen en bijzonderheden op het gebied van sport en recreatie

Victoria

De vereniging kan het onderhoud van het complex niet meer betalen en heeft de gemeente om hulp gevraagd. Er lopen onderhandelingen over de aankoop van een deel van het complex door de gemeente, waarna de vereniging van de gemeente zou gaan huren.

Toezicht op de Kralingse Plas vanaf het Langepad

Een particuliere ontwikkelaar gaat naar verwachting aan het Langepad een horecavoorziening bouwen waarin een ruimte voor toezicht op de Kralingse plas ingericht zal worden. Dit is een gevolg van een verplichting die SenR tien jaar geleden is aangegaan. De jaarlijkse huurprijs van deze ruimte van € 11.000 wordt door de deelgemeente betaald.

Een optie is echter ook om het toezicht te organiseren vanuit het voormalige CNME aan de Kralingse Plas (Langepad 71).

Olivier van Noort

Deze scoutingvereniging is gevestigd in strijd met het daar geldende bestemmingsplan. De vereniging zal om moeten zien naar een andere locatie, maar beschikt over de middelen om een nieuw clubgebouw neer te zetten. De zoektocht naar een andere locatie zal op afzienbare termijn afgerond moeten worden. De accommodatie wordt door de scouting verhuurd aan kinderdagverblijf Marijke.

De Groene Inval

Het voormalige bezoekerscentrum van het Kralingse Bos aan het Langepad 63 is ontruimd en wordt verbouwd. Hier vestigt zich kinderdagverblijf De Dikke Deur.

7. Kunst en Cultuur

7.1 Door de gemeente gesubsidieerde instellingen op het gebied van kunst en cultuur in de deelgemeente Kralingen-Crooswijk (Bron: opgave dienst kunst en Cultuur 2010)

In de deelgemeente zijn de volgende voorzieningen te vinden op het gebied van kunst en cultuur die door de (deel)gemeente (mede)gefinancierd worden.

Naam	Adres	Bijzonderheden
Stichting Circus Rotjeknor	Oostzeedijk Beneden 215/b	Maakt gebruik van de gymzaal van het Cosmicus College aan de Witte Hertstraat 1.

7.2 Bijzonderheden op het gebied van Kunst en Cultuur

LCC

Er is sinds de sluiting van wijkaccommodatie Tamboer geen Lokaal Cultuurcentrum (LCC) in de deelgemeente Kralingen-Crooswijk.

Stichting Duende **Aktiviteiten**

Het kunstenaarscollectief Duende is gevestigd aan de Tamboerstraat 9. Het huurt zijn ruimte van de gemeente. De huurovereenkomst loopt af op 31 december 2012. In verband met de komende herontwikkeling van het gebied wordt de huurovereenkomst niet verlengd. De gemeente heeft de stichting aangeboden te verhuizen naar het leegstaande schoolgebouw aan de Koningsveldestraat 14 in de deelgemeente Noord. De stichting heeft dit aanbod in overweging genomen, maar de gemeente in september 2011 laten weten hiervan af te zien.

Circus Rotjeknor

Het circus heeft kantoor aan de Oostzeedijk Beneden en repeteert in de gymzaal aan de Witte Hertstraat. Het circus ziet om naar andere onderkomens, omdat de huidige beide onderkomens hun nadelen hebben (niet permanent beschikbaar, niet de goede afmetingen). De zoektocht naar een alternatief onderkomen (de Fabriek in Delfshaven, het Klooster in het Oude Noorden) heeft tot dusver geen positief resultaat gehad. Hoewel het niet geheel zeker is dat het circus de komende jaren zijn subsidie (van dKC en SenR) behoudt, kan de gemeente het circus behulpzaam zijn bij het vinden van een geschikt onderkomen.

Algemeen

Er zijn relatief weinig voorzieningen op het gebied van Kunst en Cultuur in de deelgemeente Kralingen-Crooswijk. De muziekschool van de SKVR verliet in 2010 het gebouw aan de Oostzeedijk. De vraag is of dit als problematisch ervaren wordt. De deelgemeente grenst namelijk aan het stadscentrum alwaar de meeste culturele instellingen gevestigd zijn. Echter, in het algemene deel van de gebiedsvisies van de deelgemeente wordt geconstateerd dat er een tekort is aan culturele voorzieningen en dat deze gemist worden. Zie ook het Coalitieakkoord op dit punt.

8. Bibliotheekfilialen

(Bron: opgave Bibliotheek Rotterdam 2010)

In bijlage II is het vestigingsbeleid van de Bibliotheek Rotterdam vermeld voor de periode van 2011-2020. In de deelgemeente Kralingen-Crooswijk is er één bibliotheeklocatie (2011).

Naam	Adres	Bijzonderheden
Bibliotheek Kralingen Crooswijk	Goudse Rijweg 70	Geplande sluiting van dit filiaal is in 2012.

8.1 Bijzonderheden met betrekking tot de bibliotheekfilialen

Bibliotheek Rotterdam zal in de wijken waar wijkvestigingen gesloten worden voor alternatieve dienstverlening zorgen in de vorm van een standplaats voor de Bibliotheekbus, een boekenautomaat of een kleine, onbemande bibliotheek.

9. Vraagwijzer

(Bron: website gemeente Rotterdam 2011)

In de deelgemeente zijn vier Vraagwijzers ingericht.

Naam / locatie	Adres	Beheerder	Eigenaar
Stadswinkel	Oostzeedijk 276	deelgemeente	particulier
Dienstencentrum Rubroek	Goudseplein 245	deelgemeente	Particulier
Verpleeghuis Pniël	Oudedijk 15	deelgemeente	particulier
Wijkcentrum De Esch	Rijnwaterstraat 7-23	deelgemeente	gemeente

9.1 Bijzonderheden met betrekking tot de Vraagwijzer

De Vraagwijzers zullen onderdeel worden van de vier wijkservicepunten die de deelgemeente in haar gebied wenst te vestigen. Zie daarvoor hoofdstuk 14.

10. Maatschappelijke Opvang

10.1 Aanbod van Maatschappelijke Opvang

(Bron: opgave GGD 2011)

In Kralingen-Crooswijk staan de volgende voorzieningen van maatschappelijke opvang. Onder “maatschappelijke” opvang wordt hier verstaan de opvang waarvoor de gemeente directe verantwoordelijkheid draagt. De opvangvoorzieningen worden beheerd door zorgverleners als Bouman GGZ, het Leger des Heils en het Centrum voor Dienstverlening. Meestal vindt de opvang plaats in eigen gebouwen, een enkele maal in een gebouw van de gemeente. Volgens opgave van de GGD zijn er de volgende voorzieningen en bijzonderheden.

Naam	Adres	Beheerder	Eigenaar
Havenzicht	Willem Ruyslaan 151	Centrum voor Dienstverlening (CvD)	Particulier
Nachtopvang Havenzicht	Willem Ruyslaan 10	CvD	Particulier
Sociaal Pension “De Zon”	Hendrik de Keyserstraat 72	CvD	Particulier (PWS)
IBW Bouman (mannen)	Willem Schürmannstraat 26-36	Bouman GGZ	Particulier
Beschermd Wonen Plantagelaan 2	Plantagelaan 2	Bouman GGZ	Gemeente
Begeleid Wonen Bosland	Bosland 20-26	Bavo Europoort	Gemeente
Boerderij	Boszoom 60	Bouman GGZ	Gemeente

10.2 Bijzonderheden Maatschappelijke Opvang

Plantagelaan 2

Het activiteitencentrum van Bouman GGZ aan de Plantagelaan 2 wordt gesloopt en daarvoor in de plaats komt nieuwbouw. Het wordt een woonvoorziening met 20 plekken (IBW-voorziening). Dit project is nog onderdeel van Maatschappelijke Opvang I.

Boerderij Boszoom 60

Bouman GGZ en de gemeente hebben het plan om aan de Boszoom 60 in het huidige gemeentelijk monument een boerderij (dagbesteding, activering) te exploiteren voor de (ex)verslaafden (mannen) van de Keileweg. Hoewel de financiering rond is, is de uitvoering van het project ernstig vertraagd. Inmiddels is het Programma van Eisen gereed en is de omgevingsvergunning aangevraagd. Bouwheer is de gemeente Rotterdam.

De Zon

Pension “De Zon” (Hendrik de Keyserstraat) wordt gerenoveerd. De cliënten worden verhuisd naar het Noorderkanaalweg 100 (beheerder is Bouman GGZ, vanaf 1 september 2011 is het beheer bij CvD). Het is de bedoeling dat er aan de Hendrik de Keyserstraat een vergelijkbare voorziening terugkomt.

Havenzicht

Opvangvoorziening Havenzicht van het CvD, gehuisvest in portocabins, krijgt nieuwbouw.

MO II

De deelgemeente zal haar aandeel nemen in de zoektocht naar nieuwe locaties voor maatschappelijke opvang in het kader van het programma Maatschappelijke Opvang II.

10.3 Overige opvangvoorzieningen

Naast de voorzieningen op het gebied van maatschappelijke opvang waarvoor de gemeente enige verantwoordelijkheid draagt, zijn er in de deelgemeente de volgende voorzieningen.

Adres	Beheerder / functie
Jericholaan 81	St. Lindenhof
IJscubstraat 33	St. Flexus
Rubensstraat 2b	WBR
K.P. van der Mandelelaan 120	Eigen kantoor Bavo Europoort
Lambertusstraat 156b	WBR
Oudedijk 76	Bavo Europoort
Voorschoterlaan 74	St. Flexus
Oostzeedijk 132	St. Lindenhof
Honingerdijk 63	St. Flexus
Nesserdijk 262	Bouman GGZ
Crooswijkse singel 66 (Brouwershuys)	o.a. Pameijer

11. Centrum voor Jeugd en Gezin (inclusief consultatiebureaus)

(Bron: opgave CJG, 2011)

Het CJG is de belangrijkste voorziening in een deelgemeente als het gaat om de (gezondheids)zorg voor jeugdigen. De consultatiebureaus zijn onderdeel van een CJG. Het beleid is om in elke Rotterdamse deelgemeente een CJG in te richten. De locatie en functies binnen een CJG worden in nauw overleg met het deelgemeentebestuur bepaald, hoewel een CJG geen financiële relaties met een deelgemeente heeft.

Voorziening	adres	eigenaar
CJG (doelgroep: 0-19-jarigen)	Crooswijksestraat 115	particulier
CJG (consultatiebureau; doelgroep: 0-4-jarigen)	Oudedijk 229	particulier

11.1 Bijzonderheid CJG

Er worden geen wijzigingen in het (huisvestings)aanbod verwacht.

DEEL C: HET WIJKGEBONDEN VOORZIENINGENAANBOD

12. Het aanbod: Wijkgebonden voorzieningen

Wijkgebonden voorzieningen hebben, in tegenstelling tot de hierboven genoemde wijkoverstijgende voorzieningen, in eerste instantie de functie om de betreffende wijk te bedienen. Het kan zijn dat een bepaalde basisschool (wijkgebonden) zo populair is dat ook ouders van buiten de wijk hun kind naar die school brengen, maar primair richt een basisschool zich op de directe omgeving.

Hieronder volgt een opgave van het primair onderwijs, de gymzalen, de speeltuinen, de openbare trapvelden, de welzijnsvoorzieningen, de buitenschoolse opvang, de kinderopvang en de peuterspeelzalen.

Indien zich bijzonderheden voordoen op het betreffende voorzieningenvlak, relevant voor dit voorzieningenplan, dan worden ze genoemd. Als zij leiden tot kansen, onderzoeksvragen of acties, dan worden ze in hoofdstuk 2 als zodanig genoemd.

12.1 Aanbod van primair onderwijs

(Bron: collectieve huurovereenkomst tussen SO en JOS 2010; Huisvestingsprogramma dienst JOS, 2011)

In de deelgemeente Kralingen-Crooswijk staan de volgende vestigingen voor primair onderwijs.

Naam	Adres	Schoolbestuur / Denominatie	Wijk
Koningin Wilhelmina	Koepelstraat 10	Kind & Onderwijs Rotterdam	Rubroek
De Vier Leeuwen	Goudseweg 15	BOOR	Rubroek
De Waalse school	Goudseweg 25	Kind & Onderwijs Rotterdam	Rubroek
De Watertoren	Snelfilterweg 270	Kind & Onderwijs Rotterdam	De Esch
De Esch	Lage Filterweg 4	BOOR	De Esch
A.S. Talma	Vaandrigstraat 15	Kind & Onderwijs Rotterdam (?)	Oud Crooswijk
Oscar Romeroschool	Isaac Hubertstraat 151	RVKO	Oud Crooswijk
Pierre Bayle (voorheen: de Waaier)	A. Wellingpad 6 Paradijsplein 1	BOOR	Oud Crooswijk Nieuw Crooswijk
Islamitische basisschool Noen	Rusthoflaan 56	SIPOR	Nieuw Crooswijk
K.B.S. de Bavokring	Willem Ruyslaan 17	RVKO	Kralingen West
Arentschool	Jaffahof 75	Kind & Onderwijs Rotterdam	Kralingen West
De Kleine Wereld	Taborstraat 40-42	BOOR	Kralingen West

	Vredenoordplein 60-62 (nevenlocatie)		
Montessorischool Kralingen	Vredehofweg 21	Vereniging Montessorischool Kralingen	Kralingen Oost
Nieuwe Park Rozenburgschool	Adamshofstraat 21 Hoflaan 109/113	Kind & Onderwijs Rotterdam	Kralingen Oost
Vrije School Vredehof	Vredehofweg 30	Vereniging van Vrije Scholen	Kralingen Oost
De Kralingsche school	Rozenburglaan 27	Vereniging De Kralingsche School	Kralingen Oost

12.2 Bijzonderheden primair onderwijs

Leegstand

Veel basisscholen in de deelgemeente Kralingen-Crooswijk kennen leegstand (Pierre Bayle, De Vier Leeuwen, De Watertoren, De Esch, De Kleine Wereld en de Bavokring). De gemeente heeft de schoolbesturen gevraagd de leegstand in beeld te brengen en de schoolbesturen zullen leegstandsbestrijdingsplannen maken. Indien de leegstand (en het ruimtegebrek van andere scholen, bijvoorbeeld de Arentschool en de Kralingsche School) bekend is, kan de gemeente beter sturen op een beter gebruik van de beschikbare vierkante meters.

Pierre Bayleschool

Deze school heeft twee locaties in gebruik. Beide locaties kennen veel overruimte. De gemeente is met het schoolbestuur in overleg om de school in zijn geheel in de nieuwgebouwde MFA Nieuw Crooswijk onder te brengen zodat de locatie A. Wellingspad (tijdelijk) vrijgespeeld kan worden ten behoeve van de huisvesting van een andere basisschool in de wijk.

Nieuwe Park Rozenburgschool

Deze school krijgt nieuwbouw aan de Hoflaan. De bouw start in de zomer van 2011. Indien het gebouw nieuw opgeleverd wordt, komt het gebouw aan de Adamshofstraat vrij. Indien dit gebouw niet langer beschikbaar hoeft te blijven voor onderwijshuisvesting, kan er een nieuwe bestemming voor gevonden worden dan wel wordt het gebouw verkocht. Herhuisvesting van Noen in de Adamshofstraat is echter een optie die in het achterhoofd moet worden gehouden.

Arentschool

De Arentschool heeft ruimtegebrek, maar het gebouw is uit de jaren '80 en voldoet in principe nog. Het plan was dat er in het wijkje Jaffa, in het kader van de herstructurering die daar gaande is, een MFA gebouwd zou worden waar de Arentschool de kern van zou vormen. Woonstad echter wenst niet zelf een school te ontwikkelen en de dienst JOS heeft aangegeven alleen inhurlasten (tot maximaal € 150 per m²) te kunnen financieren (ter uitbreiding van het huidige gebouw van de Arentschool). Het is ongewis hoe deze situatie zich verder ontwikkelt.

Noen

Het is onzeker of deze school na 2018 op haar huidige locatie kan blijven. Gekeken wordt of de school in een van de nabijgelegen schoolgebouwen waar veel overruimte is ondergebracht kan worden. Een andere optie is deze school te verplaatsen naar de Adamshofstraat (**Nieuwe Park Rozenburgschool**) op het moment dat dit gebouw leegkomt (2012).

De Kralingsche School

De **Kralingsche School** (Rozenburglaan) kampt met structureel ruimtetekort van 300 m². Om aan de vraag te voldoen worden de uitbreidingsmogelijkheden onderzocht. Indien de gymzaaluitbreiding op de Gashouderstraat gerealiseerd wordt, kan de school daar gymmen en kan de inpandige verouderde te kleine gymzaal in gebruik genomen worden als onderwijsruimte.

De Montessorischool Kralingen

Deze school (Vredenhofweg) krijgt vanuit het programma Brede School subsidie van het Rijk voor uitbreiding met een Brede Schoolruimte die tevens voor de omringende scholen is bedoeld. Deze komt in het voormalige koetshuis dat achterop het schoolplein staat. Buiten de schooltijden kan deze ruimte tevens ingezet worden als BSO-ruimte.

13. Sport en Recreatie

Het aanbod op het gebied van Sport en Recreatie op wijkniveau bestaat uit de gymzalen, de speeltuinen en de openbare trapvelden. Sommige gymzalen zijn in beheer bij dienst SenR, sommige bij de schoolbesturen.

13.1 Gymzalen

(Bronnen: Inventarisatie in het kader van verhoging Sportparticipatie door SenR 2010; Productbegroting 2011 Sport en Recreatie, deelgemeente Kralingen-Crooswijk)

Adres	Beheerder (school)	Bijzonderheden	Wijk
Boezemweg 172	Johannes-Martinus school	Twee kleine zalen.	Rubroek
Van Alkemadehof 51	SenR		Rubroek
Van Alkemadehof 52	SenR		Rubroek
Goudseweg 25	De Waalse school		Rubroek
Marnixstraat en Goudseweg		Tijdelijke gymzalen. SO onderzoekt de mogelijkheid er permanente zalen van te maken.	Rubroek en Oud Crooswijk
Hendrik de Keyserstraat 7			Oud Crooswijk
Paradijslaan 111			Nieuw Crooswijk
Witte Hertstraat 1	Cosmicus College		Kralingen West
Gashouderstraat 38	SenR		Kralingen West
Palestinastraat 46		In 2005 middelen beschikt voor ingebruikname. Er loopt onderzoek naar feitelijk gebruik.	Kralingen West
Vredenoordplein 10	BOOR		Kralingen West
Willem Ruyslaan 17	K.B.S. de Bavokring		Kralingen West
Paulus Potterstraat 76			Kralingen West
Rozenburglaan 27	Kralingsche School		Kralingen Oost
Vredehofweg 13	SenR		Kralingen Oost
Meindert Hobbemalaan 2-4	A. Willeboerschool		Kralingen Oost
Rijnwaterstraat	Watertoren		De Esch

13.2 Bijzonderheden gymzalen

Lekker Fit

Er is in Rotterdam een tekort aan gymzalen voor de uitvoering van het sportprogramma Lekker Fit. Dat tekort bestaat ook in de deelgemeente Kralingen-Crooswijk. Er dient door het college nog een besluit genomen te worden over de bouw van vier nieuwe gymzalen, waarvoor de dienst SenR investeringsmiddelen heeft.

Optoppen gymzaal Gashouderstraat

De dienst JOS heeft € 990.000 gereserveerd voor het optoppen van de gymzaal aan de Gashouderstraat. Stadsontwikkeling heeft uitgerekend dat het voorliggende bouwplan uitgevoerd kan worden, indien de deelgemeente bereid is een bescheiden huurverhoging voor haar rekening te nemen. De verouderde, huidige kleedkamers van de gymzaal dienen aangepast te worden. Het staat vast dat de vraag naar deze extra gymruimte vanuit het oogpunt van bewegingsonderwijs permanent zal zijn.

Gymzaal Hoflaan

Achter de kerk (PC) aan de Hoflaan staat volgens dienst JOS een niet meer in gebruik zijnde gymzaal. Het is de moeite waard om er onderzoek naar te doen of deze gymzaal weer in gebruik genomen zou kunnen worden.

Tijdelijke gymzalen

Eind 2009 zijn twee tijdelijke gymzalen aan de Goudseweg en de Marnixstraat in gebruik genomen. Zij zijn en blijven noodzakelijk voor bewegingsonderwijs. In 2014 loopt de tijdelijk verleende vrijstelling van het bestemmingsplan af. Dienst JOS pleit ervoor de zalen permanent te legaliseren via de vaststelling van een projectbestemmingsplan. Bij de Marnixstraat speelt daarbij het probleem dat de grond niet van de gemeente is, maar van PWS. De grondhuur door de gemeente bij PWS zou, indien de zaal permanent wordt, verlengd moeten worden voor dezelfde duur.

13.3 De speeltuinen

(Bron: inventarisatie in het kader van verhoging Sportparticipatie door SenR 2010)

De speeltuinen worden beheerd door speeltuinverenigingen, die daarbij gesteund worden door de koepelorganisatie **BSW** (Buurt- en Speeltuinwerk). Zij betalen een symbolische huurprijs voor de grond (2011: € 80 per jaar).

Op de terreinen staan naast de speeltoestellen vaak opstallen, die gebruikt worden voor allerlei wijkactiviteiten. Soms is er ook een peuterspeelzaal in gevestigd. Een beter gebruik van de opstallen zou een voortdurend aandachtspunt voor de deelgemeente en de verenigingen moeten zijn.

Er zijn in de deelgemeente Kralingen-Crooswijk de volgende speeltuinverenigingen.

Naam	Adres	Bijzonderheden	Wijk
SV Crooswijk	Schuttersweg 74		Oud Crooswijk
SV Kralingen	Honingerdijk 100		Kralingen Oost
Stichting Speeltuin Oudedijk	Oudedijk 277	Wordt onderhouden door Gemeentewerken.	Kralingen West

13.4 Bijzonderheden speeltuinen

De opstallen van de speeltuin Kralingen worden ook gebruikt voor kinderopvang.

13.5 Openbare trapvelden

(Bron: inventarisatie in het kader van verhoging Sportparticipatie door SenR 2010)

De deelgemeente kent de volgende openbare trapveldjes.

Naam	Adres	Wijk
Schuttersveld	Crooswijksestraat	Oud Crooswijk
Schapendreef		Oud Crooswijk
Frederiksplein		Oud Crooswijk
Martinplein		Oud Crooswijk
Taxuskooi/Ramlehweg	Taxusstraat	Kralingen-West
Berkelplein		Kralingen-West
Ringersplaats		Kralingen-West
Robert Baeldeplaats		Kralingen-West
Vredenoordplein		Kralingen-West
Assendelftplein	Assendelftstraat t.o. nr 9	Kralingen-West
Excelsior Veld	Lage Filterweg (t.o. Watermeterpad)	De Esch
Groot Trapezium		Nieuw Crooswijk
Heijdenplein		Rubroek

13.6 Bijzonderheden openbare trapvelden

Het Schuttersveld wordt beheerd door SenR. Alle andere pleinen worden beheerd door Thuis op Straat. Onderhoud wordt gedaan door Gemeentewerken.

14. Welzijn

14.1 Accommodaties van stichting Dock en SBKC

(Bronnen: website www.dock.nl; www.swkgroep.nl)

De meeste “echte” welzijnsaccommodaties worden beheerd door twee gesubsidieerde stichtingen: 1. Dock en 2. de stichting Buurtwerk Kralingen-Crooswijk.

1. Dock

De deelgemeente heeft sinds jaar en dag een subsidierelatie met de welzijnsstichting Dock. Zij verzorgt in (o.a.) het gebied van de deelgemeente het opbouwwerk en het maatschappelijk werk. De stichting verricht haar taken vanuit de volgende accommodaties.

Naam	Adres	Functie / Bijzonderheden	Eigenaar	Wijk
Hoofdkantoor Dock	Vredenoordplein 43	Opbouwwerk Maatschappelijk werk Steunpunt Mantelzorg Bewonersvereniging Kralingen	Particulier	Kralingen-West
CJG	Crooswijksestraat 114	Maatschappelijk Werk	Particulier	Oud Crooswijk
Gezondheidscentrum De Esch	Rijnwaterstraat 10	Maatschappelijk Werk	Particulier	De Esch

2. Stichting Buurtwerk Kralingen-Crooswijk (SBKC)

Naast de voorzieningen die door de stichting Dock geëxploiteerd worden zijn er in de deelgemeente Kralingen-Crooswijk o.a. de welzijnsvoorzieningen van waaruit de Stichting Buurtwerk Kralingen-Crooswijk (SBKC, onderdeel van de SWK Groep) haar activiteiten (jongerenwerk, peuterspeelzalen) aanbiedt. Een deel van de activiteiten van de failliete (2010) welzijnsstichting Wezijn is overgenomen door SBKC.

Naam	Adres	Functie / Bijzonderheden	Eigenaar	Wijk
Huys te Krooswijk	Paradijsplein 1	MFA: school (Pierre Bayle), kinderdagverblijf	Gemeente	Nieuw Crooswijk
Arend en de Zeemeeuw	Goudse Rijweg 651	Buurthuis.	Particulier	Rubroek
Buurthuis Jaffa	Weteringstraat 275	Zaal, huiskamer, hobbyruimte, computerruimte, vergaderruimtes, keuken. Medegebruikers: Sociaal Raadslieden Rotterdam en kinderdagverblijf	Gemeente	Kralingen West

14.2 Overige (welzijns)accommodaties

(bron: www.swkgroep.nl)

Naam	Adres	Functie / Bijzonderheden	Eigenaar	Wijk
Wijkgebouw De Tamboer	Pijperstraat 37	Gebruikers: - Sportschool - St. de Vossenburgt - St. Wijkorgaan Crooswijk - Steunpunt Armoedebestrijding (WOC) - Zadkine (inburgering) - Sociaal Raadslieden Rotterdam Sinds 2010 niet meer in beheer bij SenR. Gebouw wordt rechtstreeks verhuurd door SO Vastgoed.	Gemeente	Oud Crooswijk
Buurthuis De Branding	Isaac Hubertstraat 151	Voormalig buurthuis van failliete Wezijn.	Particulier	Oud Crooswijk
Wijkaccommodatie De Esch	Rijnwaterstraat 7	Accommodatie van SenR. Medegebruikers zijn o.a. de SBKC, de Bewonersvereniging Kralingen Oost.	Gemeente	De Esch
Dienstencentrum Rubroek	Goudseplein 245	Wijkservicepunt (samenwerking deelgemeente en Steinmetz/De Compaan)	Particulier	Rubroek

14.3 Bijzonderheden m.b.t. Welzijnsaccommodaties

Buurthuis De Branding / Isaac Hubertstraat 151

Hier zetelt het buurthuis dat tot haar faillissement beheerd werd door de stichting Wezijn. Het gebouw is in eigendom van de stichting De Branding. Er zit een kinderdagverblijf in (Irene, st. Kinderopvang Kralingen-Crooswijk), maar voor een groot deel is het gebouw niet meer in gebruik. De kinderopvanginstelling wil in het gebouw blijven. Het gebouw maakt deel uit van een complex (VVE) met daarin de Oscar Romeroschool en een gymzaal. Stichting De Branding zal naar verwachting haar appartementsrecht verkopen aan de st. Kinderopvang Kralingen-Crooswijk. Indien dat niet slaagt, zou de gemeente kunnen overwegen het appartementsrecht te verwerven, mits de betreffende ruimtes volledig verhuurd zijn.

Wijkservicepunten

De deelgemeente wil vier wijkservicepunten in haar gebied. Er komen twee “volwaardige” wijkservicepunten en twee “satellieten”, die eind 2011 operationeel zouden moeten zijn. De deelgemeente heeft een budget gereserveerd om dit mogelijk te maken. In het wijkservicepunt komen onder meer de volgende functies:

Sociaal Raadslieden, vrijwilligerssteunpunt, mantelzorg, ouderenwerk, Algemeen Maatschappelijk Werk, Vraagwijzer en spreekuren van Dock.

De deelgemeente heeft de volgende vier locaties op het oog:

1)	Oud Crooswijk/Rubroek:	Dienstencentrum Rubroek (Goudseplein)
2)	Kralingen West:	Vredenoordplein 43
3)	De Esch:	Gezondheidscentrum Rijnwaterstraat
4)	Kralingen Oost:	Pniël (Oudedijk)

De Tamboer

Het gebied rond de Tamboer wordt op termijn (precieze datum onbekend) herontwikkeld. Indien de plannen concreter worden zal dit gebouw gesloopt worden. Vandaar dat de huurders van dit gebouw tijdelijke huurcontracten aangeboden worden.

15. Peuterspeelzalen

(Bron: Register GGD / 2011)

De GGD houdt een register bij alle Rotterdamse peuterspeelzalen. Indien de voorziening zich een voorschool mag noemen omdat daar een onderwijsprogramma uitgevoerd wordt gericht op kinderen van twee tot vier jaar, dan is dat aangegeven. Veruit de meeste peuterspeelzalen in Kralingen-Crooswijk worden geëxploiteerd door de stichting Buurtwerk Kralingen-Crooswijk, onderdeel van de SWKGroep.

Naam	Adres	Organisatie	Voorschool
Het Peuterhuis	Vredehofweg 32 a	St. Vrije Kinderopvang Rotterdam	?
't Vooronder	Vaandrigstraat 15	SBKC	Ja, met A.S. Talmaschool
Uk en Puk	Goudseweg 25	SBKC	Ja, met Waalse school
Woelwaters	Jaffahof 75	SBKC	Ja, met Arentschool
't Welpje	Goudseweg 15	SBKC	Ja, met Vier Leeuwen
Montessori Peutergroep Kralingen	Honingerdijk 100	SBKC	?
Arend en de Zeemeeuw	Goudse Rijweg 651	SBKC	Ja, met Vier Leeuwen
Kleine Oceaan	Taborstraat 40-42	SBKC	Ja, met De Kleine Wereld
Roos	Isaac Hubertstraat 153	SBKC	Ja, met Oscar Romero
Irene	Paradijsplein 1	St. Peuterspeelzaal Irene	Ja, met Pierre Bayle
Kleine Prinses	Koepelstraat 10	SBKC	Ja, met Koningin Wilhelmina
Willem Ruys	Willem Ruyslaan 17	SBKC	Ja, met de Bavokring
Vuurtoren	Snelfilterweg 270	SBKC	Ja, met de Watertoren
Kleine Oceaan	Vredenoordplein 60 - 62	SBKC	Ja, met De Kleine Wereld
De Woelige Baren	Hoflaan 109-113	SBKC	Ja, met Nieuw Park Rozenburg

15.1 Bijzonderheden peuterspeelzalen

-

16. Leegstand in de gemeentelijke maatschappelijke vastgoedportefeuille

(Bron: Opgave Stadsontwikkeling, Maatschappelijk Vastgoed)

In de maatschappelijke vastgoedportefeuille van de gemeente bevindt zich enige leegstand, zoals hieronder vermeld (stand van zaken: juni 2011). Indien het betreffende pand onderdeel is van een collectieve huurovereenkomst met een dienst (bijv. SenR of JOS), dan is het aan die dienst om de leegstand in te vullen. Indien dat niet het geval is, dan zoekt SO zelf naar een nieuwe invulling van het pand, dan wel wordt (na overleg met de deelgemeente en indien geen maatschappelijke functie voor het pand gevonden wordt) het pand verkocht of, indien het pand door de gemeente wordt ingehuurd, wordt de huurovereenkomst opgezegd.

Adres	Bijzonderheden	Vrije ruimte
Pijperstraat 37	Voorheen wijkgebouw de Tamboer. Afgestoten door deelgemeente en SenR en nu grotendeels door SO verhuurd (o.a. aan Sociaal Raadslieden, sportschool, ROC Zadkine). Lokaal Cultuur Centrum is er niet meer gevestigd. Er is leegstand ter grootte van 250 m ² . Gezocht wordt naar huurders voor deze ruimte (sociaal-maatschappelijke functie). Huurcontracten zijn tijdelijk in verband met de komende herontwikkeling (datum onbekend) van dit gebied.	250 m ²
Waterloostraat 64-68	Voorheen was dit gebouw in beheer bij stichting Wezijn. De gemeente huurt in dit gebouw 1.300 m ² in van een particuliere eigenaar. Hiervan staat 300 m ² leeg (huurprijs € 100 per m ²). Gezocht wordt naar huurders voor deze ruimte (sociaal-maatschappelijke functie).	300 m ²
Vredenoordplein 10	Voormalig schoolgebouw en buurthuis Vredenoord. Staat leeg sinds 2007. Eén avond in de week nog in gebruik bij schaakvereniging Onésimus.	300 m ²
Haverlandstraat 12	Voormalig schoolgebouw dat leegstaat. Karakteristiek gebouw, waarvoor grote investeringen noodzakelijk zijn wil er een nieuwe functie aan gegeven kunnen worden. Een nieuwe invulling aan het gebouw is nog niet gegeven en verkoop is zeer moeilijk gebleken.	880 m ²

BIJLAGE I

Geraadpleegde bronnen

- Gemeentelijk Coalitieakkoord PvdA, VVD, D66 en CDA 2010-2014
- Collegewerkprogramma 2010-2014
- Coalitieakkoord deelgemeente Kralingen-Crooswijk 2011–2014
- De deelgemeentelijke Gebiedsvisies 2010-2014
- Collectieve Huurovereenkomst SO-JOS 2010
- Collectieve Huurovereenkomst SO-SenR 2010
- Huisvestingsprogramma JOS (2011)
- Beleidskader Huisvesting Bijzondere Doelgroepen 2009-2010
- Huisvestingsbeleid Bibliotheek Rotterdam (2011)
- SenR Productbegroting 2011, deelgemeente Kralingen-Crooswijk
- Inventarisatie wachtlijsten kinderopvang Rotterdam, SoZaWe (2009)

BIJLAGE II

Verzameld relevant sociaal beleid van de gemeente

■ Stedelijk Onderwijsbeleid (bron: Rotterdams Onderwijsbeleid 2011-2014)

De Rotterdamse schoolbesturen (vanaf voor- en voegschoolse educatie tot en met hogerberoepsonderwijs) en de gemeente Rotterdam werken gezamenlijk aan de onderwijskansen van leerlingen met als doel de onderwijsresultaten van de Rotterdamse jeugd in opeenvolgende schoolsoorten sterk te laten toenemen en het voortijdig schoolverlaten terug te dringen. Deze focus op het verbeteren van de onderwijsresultaten sluit aan bij de Stadsvisie en de Sociale Strategie. Doel is Rotterdammers die voldoende capaciteiten hebben om hun talenten te laten ontwikkelen, om binding te hebben met de stad en om mee te doen aan het arbeidsproces en aan het sociale leven in de wijk.

Om de onderwijsresultaten te verhogen stellen de schoolbesturen en de gemeente gezamenlijk een actieprogramma op¹. Daarin worden speerpunten gedefinieerd die aangeven waar extra inzet nodig is om de onderwijsresultaten te verhogen.

Omdat deze speerpunten op en rond de school moeten worden gerealiseerd, hebben zij ook consequenties voor de wijze waarop de scholen zijn gehuisvest. Zo is bijvoorbeeld een goed binnenklimaat van belang voor de concentratie tijdens de les en zijn er behalve de essentiële ruimtes voor het geven van reguliere lessen als taal en rekenen in en om de school ruimtes nodig voor de creatieve, culturele en sportieve lessen in het kader van de Brede School. Dat leidt tot de volgende visie op onderwijshuisvesting:

De manier waarop scholen gehuisvest zijn dient maximaal bij te dragen aan de ontwikkeling van kinderen, doordat de huisvesting voldoende ruimte geeft voor kwalitatief goed onderwijs, met taal en rekenen als basis, talentontwikkeling en begeleiding op maat.

Efficiënt gebruik van de ruimte in een schoolgebouw

Aan de hand van het aantal leerlingen is op basis van wettelijke normen de ruimtebehoefte te berekenen voor het reguliere onderwijsproces. Per saldo is er in Rotterdam voor het onderwijs meer ruimte dan er regulier nodig is. Wanneer de capaciteit van het schoolgebouw groter is dan de genormeerde ruimtebehoefte spreken we van overcapaciteit. Overcapaciteit in de gebouwen kan ontstaan door een inefficiënte indeling van het gebouw (bijvoorbeeld een ongunstig netto / bruto vloeroppervlak). De overcapaciteit kan echter ook ontstaan zijn, omdat in een wijk de bevolkingssamenstelling is veranderd naar een populatie met minder kinderen of als gevolg van de nieuwe gewichtenregeling. De over- of ondercapaciteit verschilt dus ook per school en per wijk.

In geval van capaciteitsproblemen wordt eerst gekeken naar een efficiënter gebruik van bestaande (school)gebouwen, voor er wordt overgaan tot nieuwbouw of huur van gebouwen. Dit gebeurt onder meer met behulp van de voorzieningenplannen. Om de over- en ondercapaciteit in de bestaande schoolgebouwen beter met elkaar te matchen en om de overcapaciteit te verminderen wordt aan de volgende punten aandacht besteed²:

¹ Zie: www.onderwijsbeleid010.nl

² Zie ook: Integraal Huisvestingsplan 2010 – 2012, Onderwijshuisvesting Rotterdam

- bevorderen medegebruik bij andere scholen
- stimuleren onderhuur aan organisaties met een maatschappelijke doelstelling
- opheffen inefficiënte huisvesting

Bij het schrijven van dit plan wordt de over- en ondercapaciteit van schoolgebouwen in kaart gebracht met als doel het efficiënter gebruik van schoolgebouwen te realiseren.

■ **Stedelijk beleid op het gebied van Sport en Recreatie**
(bron: SenR, februari 2011)

Sport is een speerpunt binnen het collegewerkprogramma. Collegetarget is om de sportparticipatie onder Rotterdammers vanaf 6 jaar te verhogen van 58 % nu naar 64 % eind 2013 en 70 % in 2016.

De uitgangspunten voor het sportbeleid zijn vastgelegd in de Sportnota 2016, die door de gemeenteraad is vastgesteld. Deze uitgangspunten zijn in het uitvoeringsprogramma Sport (UP Sport) uitgewerkt in concrete maatregelen en actiepunten. In november 2010 heeft het college het concept UP Sport vastgesteld. Dit is besproken met alle deelgemeenten. In maart 2011 wordt het definitieve UP Sport vastgesteld.

Er worden zes “renbanen” gehanteerd, zijnde de focuspunten van het sportbeleid:

1. Sportwaarden en onderwijs: op alle onderwijsinstellingen wordt een sport- en beweegprogramma aangeboden, met als effecten talentontwikkeling, tegengaan van overgewicht en betere schoolprestaties.
2. Maatschappelijke thema's: sport als middel om bij te dragen aan de ambities van de gemeente op andere beleidsvelden: onderwijs, gezondheid, werkgelegenheid, economie, veilig en fysiek.
3. Breedtesport en sportontwikkeling: het verhogen van de sportparticipatie onder Rotterdammers tot 70 % in 2016 (met als collegetarget 64 % in 2014).
4. Evenementen en accommodaties: het aanbod aan sportprogrammering en sportvoorzieningen versterken waar dat nodig is.
5. Topsport: het versterken van het aanbod aan topsport (evenementen, accommodaties en ondersteuning topsportverenigingen en toptalenten) en Rotterdam Olympic-proof maken.
6. Media en citymarketing: versterken van het imago van Rotterdam als sportstad.

Doelstellingen van het UP Sport zijn:

- ✓ maatregelen nemen die leiden tot het realiseren van de collegetarget tot verhoging van de sportparticipatie; kinderen, jongeren, ouderen en gehandicapten zijn hierbij aandachtsgroepen
- ✓ een bijdrage leveren aan de collegeambitie talentontwikkeling en aan overige collegedoelstellingen (sport als middel);
- ✓ de Rotterdamse invulling leveren van het Olympisch Plan;
- ✓ een evenwichtige verdeling van maatregelen over de zes renbanen van de Sportnota 2016;
- ✓ het betrekken van alle relevante externe partners.

Om de inhoudelijke doelstellingen van het UP Sport te kunnen realiseren is een voorwaarde dat er voldoende sportvoorzieningen zijn op verschillende niveaus:

- wijk- en deelgemeenteniveau: gymlokalen, sporthallen, sportvelden, trapveldjes, etc.
- bovenwijks en stedelijk niveau: sportcomplexen, zwembaden
- topsportvoorzieningen met (inter)nationale uitstraling

SenR werkt aan een Beleidskader sportvoorzieningen. Hierin wordt per gebied inzichtelijk gemaakt:

- welke sportvoorzieningen er nu zijn: gemeentelijke + private, commerciële voorzieningen

- welke vraag naar sport er per gebied is en dan specifiek voor de verschillende groepen: jongeren, ouderen, gehandicapten, allochtonen en mensen met gezondheidsproblemen.

Dit leidt tot een vraag-aanbod-analyse per deelgemeente. Hierop worden aanbevelingen gedaan:

- korte termijn: beter benutten van de bestaande voorzieningen en slimme combinaties
- langere termijn: een overzicht welke voorzieningen er ontwikkeld zouden moeten worden.

Het Beleidskader Sportvoorzieningen zal in april 2011 opgeleverd worden.

Groen/NME

SenR exploiteert in opdracht van de deelgemeenten kinderboerderijen.

SenR verzorgt in opdracht van de deelgemeenten natuur- en milieueducatie voor basisscholen, wat plaatsvindt in Centra voor Natuur- en Milieueducatie (CNME's). Meestal zijn deze CNME's op dezelfde locatie gevestigd als een kinderboerderij.

Verder exploiteert SenR in opdracht van deelgemeenten schooltuinen, waarbij op enkele complexen ook tuinieren voor senioren wordt aangeboden.

Natuur- en milieueducatie sluit aan op de stedelijke ambities rond het programma Duurzaamheid, omdat het bijdraagt aan meer natuur- en milieubesef onder jongeren.

Een ontwikkeling is dat in toenemende mate andere organisaties (met name kinderopvang) interesse hebben zich te vestigen op de locatie van een kinderboerderij/CNME.

Wijkrecreatie

SenR exploiteert in opdracht van de deelgemeenten bemande wijkaccommodaties: beheer en programmering. Hiervoor is geen stedelijk kader, behalve dat enkele wijkaccommodaties deel uit maken van het MFA-concept.

■ Welzijn en Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Op 1 januari 2007 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) ingevoerd. Deze wet beoogt dat iedereen moet kunnen “meedoen” in de maatschappij. De wet geeft gemeenten algemene richtlijnen. Dit betekent dat gemeenten zelf de bevoegdheid en de opdracht hebben om de WMO binnen de richtlijnen concreet invulling te geven. Gemeenten hebben de taak om activiteiten te ontwikkelen die de burger de weg wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Dit vormde in Rotterdam een belangrijke aanleiding voor het ontstaan van de Vraagwijzer. Naast toeleiding naar vrijwilligers, professionals en maatschappelijke (zorg)voorzieningen dient Vraagwijzer primair de eigen kracht van de burgers en diens omgeving aan te spreken met als doel de zelfregie en zelfredzaamheid van de burger te vergroten.

In Rotterdam zijn er drie (fysiek, digitaal en telefonisch) kanalen waarmee invulling wordt gegeven aan het verstrekken van informatie, advies en ondersteuning aan de burger.

De fysieke Vraagwijzers zijn onderdeel van het deelgemeentelijke expertiseloket (en ondergebracht in de lokale stadswinkel) of worden in opdracht van de deelgemeente uitbesteed aan een welzijnsorganisatie.

In 2009 was er in elke deelgemeente ten minste één Vraagwijzer. Vraagwijzer geeft invulling aan gebiedsgericht werken door WMO-netwerken dicht bij de burger en in de wijk aan te jagen en te organiseren. De ontwikkeling van Vraagwijzers wordt per deelgemeente afgestemd op de gebiedsvisie en de iWAPs. De deelgemeente heeft zelf een cruciale rol in de uitvoering van het Vraagwijzer beleid. De stedelijke diensten hebben een stimulerende en faciliterende rol. Het college schept het stedelijke kader waarbinnen de invulling en uitvoering van de WMO wordt gerealiseerd (Bron: Discussienotitie Actieprogramma Vraagwijzer 2010-2014).

Ontwikkelopgaven Vraagwijzers 2010-2014

Voor 2014 wordt gestreefd in elke deelgemeente één fysieke Vraagwijzer te hebben (hoofdvestiging) en tevens telefonische en digitale bereikbaarheid te garanderen. Alle Vraagwijzers dienen laagdrempelig te zijn. Samen vormen de drie kanalen de front office van het WMO-netwerk. Achter de front office bevindt zich een breed netwerk van back office-organisaties en (in)formele sociale netwerken. Vraagwijzer werkt samen met deze back office-organisaties en netwerken om de eigen kracht van de burger aan te spreken, vragen door te leiden en WMO-arrangementen te ontwikkelen. Back office-partijen die informatie en advies verstrekken, werken in de wijk samen met Vraagwijzer. Vraagwijzer gaat vanuit het onafhankelijkheidsprincipe met de back office-organisaties geen verplichting aan om producten of diensten af te nemen.

Wanneer de medewerkers van de Vraagwijzer vragen krijgt die geen betrekking hebben op wonen, welzijn, zorg, inkomensondersteuning of vrijwilligerswerk, dan heeft Vraagwijzer nauwe contacten met andere gespecialiseerde instanties zoals de Centra voor Jeugd en Gezin, het Jongerenloket, de Werkpleinen etc.

■ Huisvesting Bijzondere Doelgroepen en CJG's

Het Rotterdamse beleidskader voor de huisvesting van bijzondere doelgroepen (zie: <http://www.rotterdam.nl/platformHBD>) is opgesteld om ervoor te zorgen dat opvangvoorzieningen op een passende locatie in de stad worden gevestigd, daar waar het woonmilieu een voorziening ook kan dragen en om zowel op het niveau van de stad als binnen de deelgemeente ongewenste concentraties te voorkomen. Het beleidskader (2009) kent een zogenaamd "Zoneringskader" voor typen voorzieningen 1, 2 en 3 (dag- en nachtopvang, dagactiviteitencentra, poli's, huiskamers, gebruiksruidtes, Intensief Beschermd Wonen, sociale pensions, doorstroom pensions, Beschermd Wonen en begeleid-wonen-voorzieningen met de nadruk op *wonen* inclusief grotere clusters van zelfstandig wonen met ambulante begeleiding). De bijzondere doelgroepen die in zelfstandige woningen met ambulante begeleiding (type 4) worden gehuisvest vallen buiten het bereik van dit beleidskader. Deze systematiek van zonering is gekozen omdat op deze manier op basis van een aantal indicatoren wordt bepaald in welke gebieden uitbreiding van opvangvoorzieningen kan plaatsvinden en in welke gebieden dit minder wenselijk of zelfs uitgesloten is. Deze zonering wordt periodiek bijgesteld. In de zonering wordt uitgegaan van een vijfdeling:

- wijken waar de voorkeur ligt om voorzieningen te sluiten
- wijken waar nieuwe voorzieningen worden ontzien
- wijken met een zeer beperkte absorptieruimte voor nieuwe voorzieningen
- wijken met een beperkte absorptieruimte voor nieuwe voorzieningen
- wijken met voldoende absorptieruimte voor nieuwe voorzieningen

In het Protocol dat bij het *Beleidskader* hoort, is bepaald dat de regie over de zoektocht naar nieuwe locaties bij de deelgemeenten ligt. Als de deelgemeente buurtindicaties kan voordragen waar wijken minder geschikt zijn om nieuwe voorzieningen te realiseren, dan zijn deze indicaties volwaardig onderdeel bij de beoordeling van nieuwe initiatieven.

Centrum voor Jeugd en gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is het centrale punt voor alle vragen over opvoeding en opgroeien. Voor ouders/verzorgers, voor jongeren zelf en voor professionals. Mensen kunnen er terecht voor advies, begeleiding en hulp, vanaf het begin van de zwangerschap tot aan het moment dat een kind volwassen is.

Binnen het CJG werken pedagogen, verpleegkundigen, artsen en andere deskundigen samen om de mensen zo goed mogelijk te kunnen helpen. Aan de basis van het CJG staan de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD), het Consultatiebureau en het Bureau Jeugdzorg. Gezamenlijk verzorgen zij de jeugdgezondheidszorg, maar ook ondersteuning bij de opvoeding en hulpverlening aan ouders en jongeren. Ook andere instanties kunnen betrokken zijn bij het CJG.

■ **Woonservicegebieden**

Een woonservice gebied (wsg) is een prettige wijk of buurt, waarin specifieke doelgroepen, inclusief ouderen en mensen met een beperking, zo lang mogelijk en met behoud van eigen regie kunnen blijven wonen. In een wsg wordt een hoogwaardig pakket aan wonen, zorg en welzijnsdiensten aangeboden. Alle voorzieningen in het gebied (zowel fysiek als sociaal) hebben één fysieke ingang voor de bewoners in de vorm van een wijkservicepunt. De vraagwijzer is hierin de verbindende schakel. Om het wijkservicepunt zijn cirkels getrokken waarbinnen bewoners meer of minder intensieve zorg thuis krijgen gebracht. Deze zorg is 24 uur per dag beschikbaar en wordt aangeboden door de verpleeghuisarts, de fysiotherapeut of de ergotherapeut. Een zorgbehoevende bewoner kan de zorgaanbieder op loopafstand of op afroep bereiken. Alle voorzieningen zijn goed toegankelijk gemaakt en in de wijk is het veilig.

Hoe worden deze gebieden georganiseerd?

Om te komen tot de realisatie van een wsg wordt door alle participerende partijen een convenant ondertekend. Tot de partijen kunnen behoren de gemeente, de deelgemeenten, de zorgorganisaties, de woningcorporaties, de welzijnsorganisaties en diverse stichtingen. Om het wsg zo veilig en comfortabel mogelijk te maken wordt door de partijen veel samengewerkt met andere organisaties in de wijk, zoals de eerste lijnvoorzieningen, kinderopvang, scholen, politie, vrijwilligersorganisaties en de middenstand. Om tot een goede uitvoering en monitoring van het wsg te komen, wordt een samenwerkingsverband gerealiseerd waarin zowel bewoners als woningcorporaties, zorginstellingen, welzijnsinstellingen en deelgemeenten plaatsnemen.

Welke zorg wordt aangeboden in de gebieden?

De wsg's leveren een combinatie van fysieke en sociale maatregelen op het terrein van wonen en woonomgeving, welzijn en welbevinden en passende zorg. De wsg's variëren in de praktijk per gebied. Dit is afhankelijk van de omvang van de groep ouderen en mensen met een beperking, de wens om in het wsg meerdere doelgroepen te bedienen (bijvoorbeeld jonge gezinnen) en van de mogelijkheden in de wijk om fysieke aanpassingen te realiseren. Kort gezegd kunnen de voorzieningen worden onderverdeeld in wonen, welzijn en zorg. Onder wonen valt o.a. een woningvoorraad die geschikt is voor ouderen en mensen met een beperking. Verder horen hierbij toegankelijkheid en doorgankelijkheid van de woningen maar ook de mogelijkheden van ontmoeten gekoppeld aan wonen. Onder welzijn vallen maaltijdvoorzieningen en ontmoetingsmogelijkheden. Ook horen hierbij huisbezoeken, visiteclubs, signaleringsteams en vrijwilligersnetwerken. Bij zorgvoorzieningen kan gedacht worden aan veilige en toegankelijke loop- en scootmobiel routes en goede aansluitingen op openbaar vervoer en aanwezigheid van aangepast vervoer. De omgeving is verkeersveilig en bevordert de sociale leefbaarheid. Er is 24 uur zorg aanwezig.

Waar liggen de wsg's in Rotterdam?

In Rotterdam zijn zestien wsg's (versneld) gerealiseerd of in ontwikkeling: Stadscentrum Oost, Oude **W**esten, Schiebroek Noord, Boomgaardshoek en Tussenwater (Hoogvliet), Bospolder-Tussendijken, Delfshaven, De Esch, Lage Land, Prinsenland, Vreewijk/ Lombardijen, Hillesluis en Vreewijk, Tuinenhoven/ Groenenhagen, Oud-Charlois, Zuidwijk, Pendrecht, Blijdorp, Kralingen-Crooswijk en Overschie.

Het overkoepelende beleid op het gebied van kunst en cultuur is beschreven in het Cultuurplan 2009-2012, door de gemeenteraad vastgesteld in 2008. Hierin is cultuurparticipatie (het ondergaan van kunst dan wel het beoefenen ervan) het kernbegrip. In genoemde beleidsperiode zijn er drie centrale beleidsthema's van belang:

1. cultuurparticipatie
2. cultuur en school
3. internationalisering

De basis is de culturele infrastructuur: het samenhangende geheel van voorzieningen voor productie, distributie en receptie van kunst en cultuur. Die dient gezond te zijn. Daarnaast is er een groot potentieel aan culturele ondernemers en kunstenaars. Door middel van programma's wordt het potentieel aan nieuwe initiatieven in de stad benut en gekoppeld aan het bestaande.

Op het gebied van cultuurparticipatie zijn als doelen gesteld dat er aan het eind van 2012 meer Rotterdammers en bezoekers van buiten deelnemen aan culturele activiteiten en dat alle deelgemeenten in 2010 over ten minste één Lokaal Cultuur Centrum beschikken en over één cultuurscout.

De scholen krijgen van de stad ondersteuning bij de verankering van cultuureducatie in het schoolwerkplan en wordt er om dat te bereiken een programma Cultuur en School opgesteld.

Wat het beleidsthema internationalisering betreft zal in de periode van 2009-2012 het kosmopolische karakter van Rotterdam sterker tot uitdrukking worden gebracht in het cultuurbeleid.

Verder is in het kader van dit voorzieningenplan van belang dat de stad streeft naar adequate accommodaties, wat bijvoorbeeld inhoudt dat de stad passende faciliteiten biedt zoals betaalbare woon- en werkruimte voor kunstenaar en het beschikbaar stellen van leegstaand (gemeentelijk) vastgoed.

Het Rotterdamse Programma Cultuurbereik 2009-2012 beoogt dat in 2012 "significant meer Rotterdammers dan in 2008 deelnemen aan culturele activiteiten". In eerste instantie is de aandacht gericht op verdere versterking van cultuureducatie, in het bijzonder in de brede school, en dat met name in de wijken en deelgemeenten met de zwakste sociale en economische positie (Delfshaven, Noord, Charlois, Kralingen/Crooswijk, Feijenoord, Overschie en IJsselmonde). De uitvoering van het programma richt zich op alle Rotterdammers, zij het dat de aandacht vooral naar jongeren zal uitgaan.

In de stedelijke nota Cultuurprogramma Binnenstad 2020 is met betrekking tot de culturele infrastructuur bepaald dat deze in de belangrijkste functies voorziet op het moment. De vraag naar cultuur is volgens deze nota relatief laag en een hoger aanbod zal niet leiden tot een hogere vraag. Er wordt dan ook niet ingezet op intensivering van culturele voorzieningen (niet: meer stoelen, maar: meer stoelen vullen). De opgave voor de stad de komende jaren zal er vooral in liggen om wat er al is te versterken. Verder streeft de stad naar verdere clustering van culturele voorzieningen.

Bibliotheek Rotterdam

In 2010 en 2011 is het College van Burgemeester en Wethouders akkoord gegaan met het bezuinigingsvoorstel van de Bibliotheek Rotterdam (BR). Het nieuwe vestigingsbeleid van de BR houdt in dat gekozen wordt voor *kwaliteit* boven kwantiteit. In 2020 heeft Rotterdam zes bruisende bibliotheken, waar alle bibliotheekfuncties in zijn ondergebracht: uitleen, culturele programmering, studiemogelijkheden en ontmoeting. Het zijn centraal gelegen vestigingen met ruime openingstijden, toegankelijk voor elke Rotterdammer. Dit zijn de XXL- vestiging (22.000 m²) aan de Hoogstraat, XL- vestigingen (2.000 m²) in Prins Alexander (Alexandrium) en Charlois (Zuidplein) en drie L-vestigingen (500-1.000 m²) in Delfshaven, IJsselmonde en Hoogvliet. Gaandeweg worden tot 2020 alle andere filialen gesloten.

Voor de jeugd van 0-13 jaar en hun ouders komt de bibliotheek op school: Bibliotheek Rotterdam voorziet in een uitgebreid educatief programma (collecties en inzet van een leesconsulent) op de basisscholen en voorschoolse instellingen in Rotterdam. Voor wijken in Rotterdam die veraf liggen van de zes bibliotheken wordt een aanvulling op de leenfunctie aangeboden met Boeken in de Buurt, zoals in deelgemeente Hoek van Holland en Hillegersberg-Schiebroek. Dat kan in de vorm van een bibliotheekbus of een kleine, onbemande bibliotheek (75-100 m²). In het geval gekozen wordt voor een onbemande bibliotheek zal altijd een samenwerkingsverband aangegaan worden met een school of een andere instelling.

■ Wet OKE en Kinderopvang

De regelgeving ten aanzien van kinderopvang, peuterspeelzalen en voorschoolse educatie wordt geharmoniseerd. Dit betekent dat er één wettelijk kader ontstaat voor alle voorschoolse voorzieningen. Met dit wettelijke kader kan de financiering, de kwaliteit en het toezicht op de kwaliteit voor alle voorzieningen voor 0- tot 4-jarigen geregeld worden.

Doel van de harmonisatie is om taalachterstanden bij kinderen te verminderen, de toegankelijkheid van de kindvoorzieningen te vergroten en een doorgaande leerlijn te realiseren. De harmonisatie moet leiden tot een verbetering in het stelsel van voorzieningen voor jonge kinderen door een beter en breder aanbod van voorschoolse educatie en het financieel toegankelijk laten blijven van peuterspeelzalen.

Op 1 augustus 2010 is de wet OKE in werking getreden. Vanaf dit moment hebben gemeenten de wettelijke verantwoordelijkheid om voor alle peuterspeelzalen een goede basiskwaliteit te garanderen en een dekkend en hoogwaardig aanbod van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) te waarborgen voor jonge kinderen die het risico lopen op een achterstand. De gemeente doet dit o.a. door middels zogenaamde groepen 0 de peuterspeelzaal te integreren in de basisschool. Gestart wordt met 30 groepen in schooljaar 2011/2012 oplopend naar 200 groepen in 2014/2015. De gevolgen van de implementatie van dit beleid voor de onderwijshuisvesting moeten nog nader bestudeerd worden. Voorgaande is een van de manieren waarop de gemeente invulling geeft aan haar regierol om samen met de schoolbesturen, de kinderopvangorganisaties en het peuterspeelzaalwerk een doorgaande leerlijn te realiseren.

Hoewel er geen sprake is van een wettelijke verplichting, is de intentie van de wet tweeledig. Enerzijds om de voorschoolse voorzieningen meer op elkaar af te stemmen, anderzijds om de relatie tussen de voorschoolse voorzieningen met het basisonderwijs te versterken. Voor de gemeente betekent dit dat een appèl wordt gedaan om deze twee intenties vorm te geven, vanuit de wettelijke verantwoordelijkheid voor gemeenten voor het vergroten van het bereik van de doelgroep en het realiseren van een doorgaande leerlijn. Besloten is dat in eerste instantie alleen Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht echt aan alle kwaliteitseisen moeten voldoen. Andere gemeenten krijgen een jaar uitstel (tot 1 augustus 2011) om aan alle kwaliteitseisen van de voorschoolse educatie in het kader van de wet OKE te voldoen.

Kinderopvang in Rotterdam

In november 2008 heeft de gemeenteraad van Rotterdam zijn zorgen geuit over de gevolgen van de in 2005 ingevoerde privatisering in de sector kinderopvang. In reactie hierop is de motie Buijt aangenomen. Het college werd daarin verzocht onderzoek te doen naar de Rotterdamse situatie van de wachtlijsten in de kinderopvang. De Kinderopvang is te verdelen in:

- dagopvang 0-4 jaar
- peuterspeelzaal met/zonder VVE (voor- en vroeg schoolse educatie) 2-3 jaar
- buitenschoolse opvang 4-12 jaar
- gastouderopvang 0-12 jaar

In 2005 is de kinderopvang geprivatiseerd. Peuterspeelzalen worden nog wel gefinancierd door de (deel)gemeente.

Het geschatte aantal kinderen op een wachtlijst voor kinderopvang ligt tussen 2.234 en 2.597. De meeste kinderen wachten op dagopvang. Voor peuterspeelzalen is de lijst het kortst. Ook blijkt, dat hoe groter de opvangvoorziening, hoe meer kinderen er op de wachtlijst staan. De gemiddelde wachttijd is vijf maanden. De verschillende factoren die een rol spelen bij het ontstaan van wachtlijsten zijn: stijging van het aantal werkende ouders, eer privatisering dus meer toegankelijkheid en meer gebruik en stedelijke ontwikkelingen als nieuwbouw, renoveringen, etc.

Verdeling naar deelgemeenten

Het grootste tekort aan kindplaatsen is te vinden in Hillegersberg/Schiebroek, Noord, Stadscentrum, Kralingen-Crooswijk en Hoogvliet. In het Stadscentrum, Delfshaven en Feijenoord zijn er capaciteitsproblemen, dat wil zeggen een zeer beperkte mogelijkheid tot uitbreiding, terwijl de vraag hoog is. Dit is ook het geval op de Kop van Zuid en in Vreewijk. In Hoogvliet zijn de wachtlijsten ook lang, maar daar is wel ruimte voor eventuele uitbreiding. Echter, het huidige aanbod sluit onvoldoende aan op de grote vraag. Dit speelt ook in deelgemeente Noord. In de deelgemeente IJsselmonde, Charlois, Overschie en Prins Alexander staan er relatief weinig kinderen op de lijst voor een kinderopvangvoorziening.

Interessant is ook het verschil in wachtlijsten per dag. Op alle dagen behalve woensdag en vrijdag zijn er wachtlijsten en op die twee dagen is er sprake van onderbezetting.

Toekomstverwachtingen m.b.t. de vraag naar kinderopvang

- De vraag naar kinderopvang zal eerder toenemen dan afnemen, hoewel de huidige regering plannen heeft om de fiscale voordelen voor kinderopvang te versoberen. De effecten daarvan zijn nog onbekend.
- Peuterspeelzalen zullen op termijn harmoniseren met de dagopvang. Dit is al een streven van de politiek en wordt door veel instellingen ondersteund. Daarnaast zal een toenemend aantal peuterspeelzaalgroepen met VVE worden omgevormd tot een zogenaamde groep 0 van de basisschool. In Rotterdam is er de ambitie om dit aantal te laten groeien van 30 in 2011 naar 200 in 2014.
- Meer vraag naar opvang van zeven tot zeven, 24-uursopvang en meer flexibele kinderopvang.

(Bron: Inventarisatie wachtlijsten kinderopvang Rotterdam 2009, SoZaWe)

■ Het gemeentelijke vastgoedbeleid

Het Rotterdamse gemeentelijke vastgoedbeleid is verwoord in het beleidsstuk “Meerjaren Perspectief Rotterdams Vastgoed” uit 2008. Vastgoed wordt alleen “ingezet” als het maatschappelijk effect oplevert. Dat betekent dat de inzet ervan moet bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen uit het collegeprogramma en doelstellingen die zijn neergelegd in wet- en regelgeving (en zijn doorvertaald in beleidsprogramma’s, zoals bij onderwijshuisvesting). Het gaat daarbij om doelstellingen op sociaal, economisch, fysiek en veiligheidsgebied. Deze collegedoelstellingen zijn en worden doorvertaald in plannen en programma’s van de gemeentelijke diensten en de deelgemeenten, zoals de Stadsvisie: de ruimtelijke ontwikkelingsstrategie 2030, de Economische Visie 2020, Ruimtelijk Gebedshuizenbeleid en de integrale wijkactieprogramma’s. Al dit soort plannen en programma’s leidt tot verschillende vragen naar (gemeentelijk) vastgoed.

Het uitgangspunt dat gemeentelijk vastgoed moet bijdragen aan het realiseren van gemeentelijke doelstellingen uit zich ook in het aan- en verkoopbeleid van de gemeente. Vastgoed dat geen aantoonbaar gemeentelijke doelstelling dient, wordt in principe verkocht (afgestoten), tenzij te voorzien is dat het object in de nabije toekomst nodig is voor een gewenste gebiedsontwikkeling. Vanuit dezelfde ideeën kan vastgoed door de gemeente aangekocht worden.

De gemeente ontwikkelt zelf vastgoed, zoals de ontwikkeling van parkeergarages en bijvoorbeeld de Schiecentrale. De gemeente initieert ook vastgoedontwikkelingen waar de stad behoefte aan heeft, maar die door de markt niet (kunnen) worden uitgevoerd. In principe geldt dat de markt in eerste instantie de ontwikkeling op zich neemt. Bij bepaalde ontwikkelingen zijn er redenen voor de gemeente om het toch zelf te doen. Bijvoorbeeld als marktpartijen te lage of helemaal geen rendementen verwachten óf als zij de risico’s te groot vinden. Dit principe wordt weergegeven in de stelregel: “De markt, tenzij ...”

■ De gebiedsafspraken tussen gemeente en corporaties

Als reactie op het “Uitvoeringsprogramma 2010-2014 Woonvisie Rotterdam” hebben de Rotterdamse corporaties in 2010 een gezamenlijk bod bij de gemeente gedaan met daarin hun inspanningen ter uitvoering van dit programma. De vier hoofddoelen van het programma zijn:

- realiseren van woonmilieus die selectieve migratie tegengaan
- realiseren van een goed woon- en leefklimaat
- bieden van mogelijkheden voor een wooncarrière in de stad
- versterken van het imago van Rotterdam als woonstad

In het bod geven de corporaties gezamenlijk aan wat hun bijdrage aan het realiseren van deze doelstellingen zal zijn. Voor zover er raakvlakken met maatschappelijke voorzieningen zijn, zijn de volgende acties relevant.

De bijzondere aanpak op Zuid wordt gecontinueerd. De corporaties leggen de nadruk op het “stimuleren” van particuliere eigenaren en op het ondersteunen van ondernemerschap. Ook wordt er ingezet op investeringen in Maatschappelijk Onroerend Goed.

De corporaties vinden dat niet alleen hun bedrijfsonroerend goed (winkels, bedrijfsruimtes), maar ook hun maatschappelijk vastgoed (brede scholen bijvoorbeeld) de leefbaarheid, de economische ontwikkeling en de aantrekkelijkheid van een wijk bevorderen. Vandaar dat zij toezeggen dat zij zullen sturen op voorzieningen die gewenst zijn in een wijk.

De komende jaren zullen de corporaties miljoenen euro's investeren in vitale wijken. Ze komen ten goede aan het verhogen van de leefbaarheid, ondernemerschap, veiligheid, flankerend beleid en participatie.

De corporaties verbinden zich om de komende jaren hun bijdrage te leveren aan het realiseren van de beoogde 16 woonservicegebieden.

In 2010 en 2011 worden er op basis van dit aanbod van de corporaties concrete gebiedsafspraken gemaakt met de gemeente en deelgemeenten. Deze gebiedsafspraken zullen op hun beurt de Bestuursakkoorden beïnvloeden die stad en deelgemeenten sluiten.